

Ymgynghoriad ar

**WELLA DARPARIAETH DOSBARTH CYNNAL
DYSGU CYFRWNG CYMRAEG YN RHONDDA
CYNON TAF**

Ionawr 2022

Cynnwys

Adran 1

- Cyflwyniad
- Â phwy fyddwn ni'n ymgynghori?
- Beth fydd y broses ymgynghori yn ei gynnwys?
- Yr hyn y bydd angen i chi'i ystyried nawr
- Lleisio'ch barn

Adran 2

- Cefndir
- Trosolwg o'r cynnig
- Beth yw sail y cynnig yma?
- Beth yw'r achos addysgol dros y cynnig i greu Dosbarth Cynnal Dysgu?
- Beth yw goblygiadau ariannol y cynnig?
- Beth fydd effaith debygol y cynnig ar ddisgyblion yr ysgol?
- Beth fydd effaith debygol y cynnig ar staff y Dosbarth Cynnal Dysgu?
- Beth fydd effaith debygol y cynnig ar y gymuned leol?
- Beth yw anfanteision y cynnig yma?
- Pa opsiynau eraill sydd wedi cael eu hystyried?
- Asesiadau Effaith ar y Gymuned, ar Gydraddoldeb ac ar y Gymraeg

Adran 3

- Darpariaeth newydd arfaethedig
- Gwybodaeth gefndirol am y cynnig i agor Dosbarth Cynnal Dysgu newydd
- Gwybodaeth am yr ysgol sydd wedi'i heffeithio gan y cynnig

Atodiadau

- Atodiad 1: Ffurflen ar gyfer Ymateb i'r Ymgynghoriad
- Atodiad 2: Asesiad o'r Effaith ar y Gymraeg
- Atodiad 3: Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb
- Atodiad 4: Asesiad o'r Effaith ar y Gymuned

Adran 1

Cyflwyniad

Mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf yn awyddus i geisio barn amrywiaeth eang o randdeiliaid ynglŷn â'r cynnig i wella Dosbarthiadau Cynnal Dysgu cyfrwng Cymraeg o fewn darpariaeth brif ffrwd Rhondda Cynon Taf.

Mae'r cynnig yn ceisio mynd i'r afael â'r angen i greu darpariaeth Dosbarth Cynnal Dysgu cyfrwng Cymraeg arbenigol, yn unol â gofynion Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (ALNET) 2018 i ddarparu system Anghenion Dysgu Ychwanegol (ALN) ddwyieithog.

Er mwyn cyflawni'r nod yma, y cynnig ar gyfer newid yw:

Datblygu darpariaeth newydd arfaethedig

Cynigir sefydlu Dosbarth Cynnal Dysgu Cyfnod Allweddol 3/4 LSC cyfrwng Cymraeg ar gyfer disgyblion ag ADY sylweddol yn Ysgol Garth Olwg ar gyfer 14 o ddisgyblion ym mis Medi 2022.

Â phwy fyddwn ni'n ymgynghori?

Byddwn ni'n ceisio barn y rhanddeiliaid canlynol:

- Cyrff Llywodraethu, rhieni / gwarcheidwaid a staff Ysgol Garth Olwg
- Cyrff Llywodraethu, rhieni/gwarcheidwaid disgyblion sy'n mynychu ysgolion cynradd yn nalgylch yr ysgol uwchradd arfaethedig
- Awdurdod yr Eglwys yng Nghymru ac Awdurdod Esgobaethol yr Eglwys Gatholig
- Corff Llywodraethu Coleg y Cymoedd
- Corff Llywodraethu Prifysgol De Cymru
- Gweinidogion Llywodraeth Cymru yn cynnwys y Gweinidog Addysg a Sgiliau
- Menter Iaith
- Aelodau o'r Senedd ac Aelodau Seneddol holl etholaethau ac ardaloedd rhanbarthol sy'n gwasanaethu Rhondda Cynon Taf
- Estyn
- Bwrdd Iechyd Lleol Cwm Taf Morgannwg
- Undebau Llafur Athrawon a Staff Cymorth
- Gwasanaeth Addysg ar y Cyd – Consortiwm Canolbarth y De
- Comisiynydd Heddlu a Throseddau De Cymru
- Y Bartneriaeth Blynnyddoedd Cynnar a Gofal Plant

- Cymdeithas Trafnidiaeth De Ddwyrain Cymru
- Y Bartneriaeth Cymunedau yn Gyntaf leol
- Comisiynydd y Gymraeg
- Awdurdodau Lleol cyfagos
- SNAP Cymru

Beth fydd y broses ymgynghori yn ei gynnwys?

Bydd yr ymgynghoriad yn dechrau ar 10 Ionawr 2022 ac yn dod i ben am 5pm ar 21 Chwefror 2022. Bydd yr adborth o'r ymgynghoriad yn cael ei gasglu a'i grynhoi, a bydd adroddiad yn cael ei gyflwyno i Gabinet y Cyngor ym mis Mawrth 2022. Bydd yr adroddiad ymgynghori yma ar gael i bawb ei weld ar wefan y Cyngor, a bydd copïau ar gael ar gais gan ddefnyddio'r cyfeiriad sydd wedi'i nodi ar www.rctcbc.gov.uk.

Bydd Cabinet y Cyngor yn ystyried yr adroddiad ac yn penderfynu - yn seiliedig ar yr adborth - a ddylai fwrw ymlaen â'r cynnig, newid y cynnig, neu beidio â bwrw ymlaen ag ef. Os bydd y Cabinet yn penderfynu peidio â bwrw ymlaen, dyna fydd diwedd y cynnig yma ar gyfer y dyfodol rhagweladwy.

Os bydd y Cabinet yn penderfynu bwrw ymlaen â'r cynnig, bydd Hysbysiad Statudol yn cael ei gyhoeddi ym mis Ebrill 2022, gan roi cyfnod 28 diwrnod o rybudd ar gyfer gwrthwynebiadau.

Mae'r Cod Trefniadaeth Ysgolion (011/2018) yn ei gwneud hi'n ofynnol bod unrhyw un sy'n dymuno gwrthwynebu cynnig trefniadaeth ysgolion, yn cael y cyfle i wneud hynny. Er mwyn ystyried gwrthwynebiadau yn rhai statudol, **rhaid** eu cyflwyno'n ysgrifenedig / drwy e-bost, a'u hanfon at y Cyngor o fewn 28 diwrnod i'r dyddiad y cafodd y cynnig ei gyhoeddi.

Os bydd gwrthwynebiadau, bydd Cyfarwyddwr Addysg a Gwasanaethau Cynhwysiant y Cyngor yn cyhoeddi adroddiad gwrthwynebu gan ddarparu crynodeb o'r gwrthwynebiadau a'i ymateb iddyn nhw cyn pen 7 diwrnod o gyfarfod Cabinet y Cyngor. Bydd yr adroddiad ymgynghori yma ar gael i bawb ei weld ar wefan y Cyngor hefyd, a bydd copïau ar gael ar gais o'r cyfeiriad sydd wedi'i nodi yn Atodiad 1.

Os yw Cabinet y Cyngor yn cymeradwyo'r cynnig, caiff y cynnig ei weithredu yn unol â'r dyddiad a gafodd ei roi yn yr hysbysiad statudol neu unrhyw ddyddiad sydd wedi'i addasu, wedi hynny. Yn achos y cynnig yma, y dyddiad gweithredu yw 1 Medi 2022.

Yr hyn y bydd angen i chi'i ystyried nawr

Mae gweddill y ddogfen ymgynghori yn nodi'r rhesymeg dros y gwaith arfaethedig i greu Dosbarth Cynnal Dysgu cyfrwng Cymraeg yn Rhondda Cynon Taf.

Hoffen ni i chi ystyried yr wybodaeth sy'n cael ei chynnwys yn y ddogfen yma, a chlywed eich barn ynglŷn ag a ydych chi'n cefnogi'r cynnig yma ai peidio.

Lleisio'ch barn

Mae'r holiadur ar gyfer yr ymgynghoriad wedi'i atodi (Atodiad 1). Yn ogystal â hynny, mae modd ei lawrlwytho o wefan y Cyngor, sef www.rctcbc.gov.uk. Mae'r holiadur hefyd yn fodd i chi gofrestru'ch dymuniad i gael eich hysbysu am gyhoeddi adroddiad ar yr ymgynghoriad i Gabinet y Cyngor. Bydd cyfle i ysgolion ymgynghori â'u disgyblion, ac rydyn ni'n eu hannog i weithio gyda chynrychiolwyr Cyngor yr Ysgol er mwyn ceisio barn y disgyblion. Yn ogystal â hynny, mae modd i chi fynegi'ch barn yn ysgrifenedig, a'i hanfon at:

Cyfarwyddwr Addysg a Gwasanaethau Cynhwysiant,

Y Gyfarwyddiaeth Addysg,

Tŷ Trevithick,

Abercynon,

CF45 4UQ

Ffôn: (01443) 744333 E-bost: CynaMyn@rhondda-cynon-taf.gov.uk

Ffacs: (01443) 744024

Dylai'r holl ohebiaeth ddod i law erbyn 21 Chwefror 2022.

Nodwch na fydd ymatebion i'r ymgynghoriad yn cael eu cyfrif fel gwrthwynebiadau i'r cynnig. Dim ond ar ôl cyhoeddi'r Hysbysiad Statudol y mae modd anfon gwrthwynebiadau. Bydd y ddogfennaeth ymgynghori yn cael ei dosbarthu yn Gymraeg a Saesneg.

Bydd achlysuron ymgynghori yn cael eu cynnal, a bydd croeso i chi ddod i'r cyfarfod priodol.

Achlysuron Ymgynghori

O ganlyniad i ddatblygiadau diweddar o ran pandemig Covid-19, fydd cyfarfodydd wyneb yn wyneb ddim yn cael eu trefnu. Serch hynny, bydd sesiynau rhithwir gyda'r staff, Cyngor yr Ysgol a'r Corff Llywodraethu yn cael eu trefnu. Gweler isod:

Ymgynghoriad Grŵp	Amser	Dyddiad	Dolen Teams
Cyngor yr Ysgol	9.30am – 10.30am	27 Ionawr 2022	Cyfarfod rhithwir
Corff Llywodraethu a Staff	3.30pm - 4.30pm	27 Ionawr 2022	Cyfarfod rhithwir

Adran 2

Cefndir

Mae gan Gyngor Rhondda Cynon Taf amrywiaeth wych o ddarpariaeth ar gyfer Anghenion Dysgu Ychwanegol, sy'n golygu bod modd i'r rhan fwyaf o ddisgyblion fynychu ysgol sy'n agos at eu cartrefi. Mae'r ddarpariaeth yma'n cynnwys 44 o Ddosbarthiadau Cynnal Dysgu sydd ynghlwm â lleoliadau prif ffrwd, 4 ysgol arbennig a 2 Uned Atgyfeirio Disgyblion. Fodd bynnag, does gan RCT ddim darpariaeth cyfrwng Cymraeg arbenigol ar hyn o bryd.

Yn ogystal â hyn, caiff £6.4 miliwn ei glustnodi drwy Gyllid Ehangu Darpariaeth (ECF) bob blwyddyn er mwyn helpu disgyblion sydd ag anghenion difrifol a pharhaus mewn lleoliadau prif ffrwd. Mae hyn yn cyd-fynd â gweledigaeth Rhondda Cynon Taf ar gyfer addysg gynhwysol a hawl disgyblion sydd ag ADY i gael eu haddysgu yn eu hysgol prif ffrwd leol pan fo hynny'n addas.

Mae Deddf ALNET yn darparu canllawiau manwl ar ddyletswyddau a chyfrifoldebau awdurdodau lleol (ALLau) wrth ddiwallu ADY plant a phobl ifainc. Mae gan blant a phobl ifainc Anghenion Dysgu Ychwanegol os oes ganddyn nhw anhawster dysgu sy'n galw am ddarpariaeth ddysgu ychwanegol ar eu cyfer. Mae gan blant a phobl ifainc anawsterau dysgu:

- os ydyn nhw'n cael anhawster i ddysgu sy'n sylweddol fwy na'r anhawster y caiff y rhan fwyaf o blant neu bobl ifainc o'r un oedran; neu
- os oes ganddyn nhw anabledd sy'n eu hatal nhw neu'n eu rhwystro nhw rhag defnyddio cyfleusterau addysgol o'r math a ddarperir fel arfer i blant a phobl ifainc o'r un oedran mewn ysgolion yn yr ardal leol.

Mae Cod Anghenion Dysgu Ychwanegol Cymru (2021) yn argymhell bod lleoliadau'r blynyddoedd cynnar ac ysgolion yn rhoi ymateb graddedig ar waith o ran diwallu'r anghenion yma. Mae ymateb graddedig yn golygu bod modd cyflwyno rhagor o arbenigedd a rhagor o gymorth er mwyn mynd i'r afael ag anawsterau y mae plentyn neu unigolyn ifanc yn eu hwynebu. Dylid gwneud darpariaeth ychwanegol neu wahanol gan ddibynnu ar ddifrifoldeb lefel angen y plentyn / person ifanc.

Mae Adran 316A o Ddeddf Addysg 1996 yn nodi y dylai plant sydd ag ADY gael eu haddysgu mewn ysgolion prif ffrwd fel rheol, ar yr amod eu bod nhw'n gallu derbyn y ddarpariaeth ddysgu ychwanegol sy'n addas ar eu cyfer, bod y disgyblion eraill yn dal i gael eu haddysgu'n effeithlon a bod modd defnyddio adnoddau'n effeithlon. Mae gofyn am leoliadau mwy arbenigol ar gyfer y disgyblion hynny sydd ag anghenion mwy sylweddol, ac efallai y bydd hyn yn arwain at leoli'r disgybl yn un o'n darpariaethau arbenigol. Caiff y camau yma eu cymeradwyo gan baneli'r Adran Mynediad a Chynhwysiant.

Er gwaethaf yr ystod eang o ddosbarthiadau cynnal dysgu sydd ynghlwm ag ysgolion prif ffrwd, yng ngoleuni gofynion Deddf ALNET (2018) teimlir bod angen gwella'r ddarpariaeth gyfredol i fynd i'r afael â'r bwlch presennol yn y ddarpariaeth a sicrhau bod yr ALL yn cydymffurfio â'i ddyletswydd

ddeddfwriaethol newydd. Er bod yr ALI yn darparu cymorth peripatetig cyfrwng Cymraeg, teimlir y dylid ei wella nawr.

Yng nghyd-destun yr uchod, mae'r cynnig ar gyfer newid yn ceisio cyflawni'r nod canlynol:

- creu Dosbarth Cynnal Dysgu arbenigol ar gyfer disgyblion Cyfnod Allweddol 3/4 cyfrwng Cymraeg sydd ag ADY sylweddol;

Trosolwg o'r Cynnig

Mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf yn dymuno ceisio barn amrywiaeth eang o randdeiliaid ar y cynnig i fwrw ymlaen â sefydlu Dosbarth Cynnal Dysgu cyfrwng Cymraeg newydd fydd yn weithredol o 1 Medi 2022:

- Dosbarth Cynnal Dysgu Cyfnod Allweddol 3/4 ar gyfer disgyblion sydd ag Anghenion Dysgu Ychwanegol yn Ysgol Garth Olwg.

Beth yw sail y cynnig yma?

Mae Adran 315 o Ddeddf Addysg 1996 yn ei gwneud hi'n ofynnol i Awdurdodau Lleol gynnal adolygiadau rheolaidd o'r trefniadau sy'n cefnogi disgyblion sydd ag AAA/ADY, yn ogystal â sicrhau bod y ddarpariaeth yn ddigonol ac yn diwallu anghenion y gymuned.

Mae parhau i ganolbwyntio ar wella safonau mewn ysgolion yn ogystal â gwella deilliannau plant a phobl ifainc yn flaenoriaeth i'r Gyfadran Addysg a Gwasanaethau Cynhwysiant. Yng ngoleuni Deddf ALNET Llywodraeth Cymru a gweledigaeth y Cyngor i gynyddu nifer y dysgwyr cyfrwng Cymraeg yn ei ysgolion trwy ymateb yn rhagweithiol i strategaethau cenedlaethol a lleol, megis Strategaeth Iaith Gymraeg Llywodraeth Cymru: Cymraeg 2050, Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg Rhondda Cynon Taf a chynllun Ysgolion yr 21^{ain} Ganrif cyfredol i gynyddu a gwella darpariaeth cyfrwng Cymraeg RhCT, mae'n hanfodol gwella'r ddarpariaeth ADY cyfrwng Cymraeg gyfredol yn RhCT.

Bydd y Dosbarth Cynnal Dysgu ychwanegol arfaethedig yn sicrhau bod yr Awdurdod Lleol yn canolbwyntio ar ddarparu cyfleoedd cynhwysiant mwy effeithiol mewn ysgolion prif ffrwd ar gyfer disgyblion cyfrwng Cymraeg sydd ag ADY sylweddol. Caiff pwysigrwydd cynnwys disgyblion sydd ag ADY yn y brif ffrwd ei adlewyrchu yn Fframwaith Arolygu Cyffredin diwygiedig Estyn. Mae'r fframwaith yma'n nodi y dylech chi ystyried y cynnydd a gaiff ei wneud tuag at y nodau dysgu sydd wedi'u cytuno o fannau cychwyn unigol wrth feirniadu cyflawniad pob disgybl, gan gynnwys y rheiny

sydd ag ADY. Yn ogystal â hynny, mae'r fframwaith yn cydnabod yr effaith gadarnhaol y mae modd i arbenigedd o fewn Dosbarth Cynnal Dysgu ei gael ar wella ymarfer a gwella deilliannau ar gyfer disgyblion sydd ag ADY ym mhob rhan o'r ysgol.

Beth yw'r sail addysgol ar gyfer y cynnig i greu rhagor o Ddosbarthiadau Cynnal Dysgu?

Mae'r buddion sydd i'w cael o roi'r newid arfaethedig ar waith yn cynnwys:

- rhagor o ffocws ar wella darpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu prif ffrwd, sy'n rhoi cyfleoedd bywyd gwell i'n disgyblion sydd fwyaf agored i niwed
- darparu continwwm priodol sy'n cyd-fynd â phrif anghenion y disgyblion
- cydymffurfio ag un o'r egwyddorion sy'n sail i Ddeddf ALNET, sef y dylai pob disgybl allu manteisio ar addysg y brif ffrwd lle bo modd gwneud hynny
- deilliannau addysgol gwell a chyswllt gwell gyda'r disgyblion am ein bod ni'n diwallu anghenion y disgyblion yn effeithiol
- rhagor o gyfleoedd o ran cynnwys disgyblion yn y brif ffrwd mewn ysgolion cymuned lleol
- sicrhau bod Dosbarthiadau Cynnal Dysgu wedi'u lleoli mewn safle addysg sy'n hygyrch ac sy'n briodol ar gyfer disgyblion sydd ag amrywiaeth eang o anghenion, gan gynnwys anghenion corfforol a meddygol
- gwella ystod ac ansawdd y cyfleusterau ac adnoddau dysgu sydd ar gael er budd y disgyblion i gyd
- cydymffurfio â nod craidd Deddf ALNET i greu system ADY ddwyieithog
- bydd y ddarpariaeth well yn cael ei chynnal gan ysgol sydd â'r gallu i ddatblygu dosbarth ychwanegol oherwydd bod ganddi lleoedd dros ben a'i bod yn gallu darparu lleoedd i'r disgyblion ychwanegol a fydd yn cael eu lleoli yn yr ysgol.

Beth yw goblygiadau ariannol y cynnig?

Os caiff y cynnig yma gan yr Awdurdod Lleol ei gymeradwyo, caiff hynny effaith gadarnhaol ar ddisgyblion sydd ag ADY ledled Rhondda Cynon Taf, a hynny gan y bydd cyllid yn cael ei atgyfeirio i sefydlu dosbarth sy'n mynd i'r afael ag angen cynyddol. Bydd y cynnig yn sicrhau bod y Cyngor Bwrdeistref Sirol yn parhau i ymrwymo i ddiwallu anghenion disgyblion sydd ag ADY yn effeithiol. Bydd yn sicrhau ei fod yn mynd i'r afael â bylchau presennol yn y ddarpariaeth sy'n bodoli eisoes a gwella ansawdd y ddarpariaeth yn Rhondda Cynon Taf.

Caiff arian digonol ei glustnodi ar gyfer yr ysgolion er mwyn sefydlu'r ddarpariaeth arfaethedig. Bydd yr arian yma yn talu am gostau staffio a chostau yn ôl y pen. Dydy'r cynnig ddim yn cynnwys trosglwyddo na chael gwared ar unrhyw dir.

Bydd creu Dosbarth Cynnal Dysgu newydd yn arwain at gost cludo yn unol â Pholisi Teithio gan Ddisgyblion y Cyngor. Serch hynny, mae'r cynnydd yma mewn cost yn cael ei ystyried yn

anghenraid er mwyn gwella'r ddarpariaeth ar gyfer disgyblion mwyaf agored i niwed RhCT. Does dim modd rhagweld costau ar hyn o bryd gan fod lleoliadau yn cael eu harwain gan ddisgyblion.

Beth fydd effaith debygol y cynnig ar ddisgyblion yr ysgol?

Rydyn ni'n rhagweld y bydd y cynnig yn cael effaith gadarnhaol sylweddol ar ddisgyblion cyfrwng Cymraeg sydd ag ADY. Byddwn ni'n darparu model cynhwysol o ddarpariaeth arbenigol fydd yn cael ei gynnal gan ysgol prif ffrwd a fydd â'r modd i ddiwallu eu hanghenion sydd wedi'u nodi yn y gymuned leol.

Caiff trafnidiaeth ei darparu yn unol â Pholisi Teithio gan Ddisgyblion y Cyngor a chaiff disgyblion le yn y lleoliad arbenigol agosaf a mwyaf priodol. Efallai bydd gofyn i ddisgyblion sy'n cael lle mewn Dosbarthiadau Cynnal Dysgu deithio allan o'r dalgylch ond bydd cynyddu nifer y dosbarthiadau o'r fath yn rhoi opsiynau ychwanegol.

Mae Llywodraeth Cymru a'r Cyngor wedi mabwysiadu hawliau plentyn Confensiwn y Cenhedloedd Unedig, sydd yn cael eu mynegi mewn saith nod craidd, hynny yw, bod pob plentyn a pherson ifanc:

1. Yn cael y dechrau gorau mewn bywyd;
2. Yn cael amrywiaeth gynhwysfawr o gyfleoedd addysg a dysgu;
3. Yn mwynhau'r iechyd gorau posibl, yn ddiogel rhag cael eu cam-drin, eu herlid a'u camfanteisio arnyn nhw;
4. Yn cael mynediad i weithgareddau chwarae, hamdden, chwaraeon a diwylliannol;
5. Yn cael dweud eu dweud, eu trin â pharch, a bod eu hil a'u hunaniaeth ddiwylliannol yn cael eu cydnabod;
6. Â chartref diogel a chymuned sy'n cefnogi lles corfforol ac emosiynol;
7. Heb fod o dan anfantais oherwydd tlodi.

Rydyn ni o'r farn bod y cynnig yma o fudd i blant yn y cymunedau dan sylw yn unol â'r saith nod craidd sydd wedi'u nodi uchod.

Beth fydd effaith debygol y cynnig ar staff y Dosbarth Cynnal Dysgu?

Fydd dim effaith negyddol ar staff presennol y Dosbarth Cynnal Dysgu oherwydd fydd dim effaith ar y ddarpariaeth gyfredol. Bydd y cynnig yn cael effaith gadarnhaol gan greu swydd addysgu a dwy swydd Dosbarth Cynnal Dysgu sydd ddim yn swyddi addysgu. Bydd y rhain yn rhoi cyfleoedd i'r staff presennol ddatblygu.

Beth fydd effaith debygol y cynnig ar y gymuned leol?

Mae Asesiad o'r Effaith ar y Gymuned wedi'i gwblhau ac mae wedi'i gynnwys fel atodiad. Fydd y cynnig ddim yn cael unrhyw effaith sylweddol ar y gymuned leol gan y bydd modd i ragor o blant lleol fanteisio ar ddarpariaeth arbenigol yn eu cymuned leol, a bydd y ddarpariaeth newydd yn mynd i'r afael â bwlch yn y ddarpariaeth sy'n bodoli eisoes. Bydd ysgolion yn gwneud defnydd effeithiol o unrhyw leoedd dros ben yn yr ysgol, ac yn creu adnodd a fydd o fudd i blant a phobl ifainc sy'n agored i niwed, yn ogystal â'u rhieni/gwarcheidwaid. Bydd y gwaith arfaethedig o sefydlu'r Dosbarth Cynnal Dysgu yn gwella gallu cyffredinol yr ysgol i ddiwallu amrywiaeth o anghenion, a hynny gan y bydd rhagor o arbenigedd ym maes Anghenion Dysgu Ychwanegol o fewn yr ysgol.

Yn ogystal â hyn, mae Asesiadau o'r Effaith ar Gydraddoldeb a'r Gymraeg wedi'u cwblhau ar gyfer y cynnig yma ac maen nhw ynghlwm fel atodiadau. Caiff y rhain eu diweddarau ar ôl cwblhau'r ymgynghoriad er mwyn sicrhau eu bod nhw'n cynnwys y materion perthnasol hynny sydd wedi codi ac sydd angen cael eu hystyried. Caiff yr asesiadau eu cyflwyno i Gabinet y Cyngor yn yr adroddiad sy'n nodi'r adborth sydd wedi dod i law mewn perthynas â'r cynnig yma.

Beth yw anfanteision y cynnig yma?

Bydd rhoi'r cynllun yma ar waith o fudd i ddisgyblion cyfrwng Cymraeg sydd ag ADY sylweddol ledled Rhondda Cynon Taf, gan sicrhau rhagor o gydraddoldeb a mynediad at ddarpariaeth arbenigol.

Gallai sefydlu'r Dosbarth Cynnal Dysgu newydd achosi rhywfaint o aflonyddwch i Ysgol Garth Olwg fel yr ysgol arfaethedig. Serch hynny, mae'n cael ei gydnabod bod cynnal Dosbarth Cynnal Dysgu arbenigol yn cael effaith gadarnhaol ar wella arfer a gwella canlyniadau i ddisgyblion ag ADY ar draws yr ysgol gyfan.

Mae'r Cyngor o'r farn bod manteision addysgol y cynnig yn gorbwyso effaith tymor byr y newidiadau ar gyfer disgyblion a rhieni.

Pa opsiynau eraill sydd wedi cael eu hystyried?

Yng ngoleuni gofynion Deddf ALNET, byddai gwneud dim yn golygu na fyddai RhCT yn bodloni ei ddyletswydd statudol i ddiwallu ADY a nodwyd ar gyfer rhai o'i ddisgyblion mwyaf agored i niwed.

Mae angen amlwg am y ddarpariaeth yma yn Rhondda Cynon Taf, a byddai mynd i'r afael â'r mater yma o fudd i blant a phobl ifainc. Cafodd y syniad o ailgyfeirio adnoddau er mwyn gwella gallu ysgolion prif ffrwd i ddiwallu anghenion mewn ysgolion cymunedol lleol ei ystyried. Fodd bynnag, gallai hyn wneud y continwmm yn fwy dameidiog.

Er ein bod ni wedi ystyried opsiynau eraill, dydyn ni ddim wedi bwrw ymlaen â nhw am fod manteision amlwg i'w cael o roi'r newidiadau yma ar waith. Byddai modd cysylltu ag ysgolion uwchradd eraill er mwyn sefydlu darpariaeth arbenigol. Serch hynny, dewiswyd Ysgol Garth Olwg oherwydd ei harfer cynhwysol, ei llwyddiant wrth gefnogi disgyblion ag ADY yn y brif ffrwd a nifer y lleoedd dros ben. Bydd sefydlu'r ddarpariaeth yma yn lleihau'r angen am alw am Ddosbarthiadau Cynnal Dysgu cyfrwng Saesneg.

Asesiadau o'r Effaith ar y Gymuned, ar Gydraddoldeb ac ar y Gymraeg

Paratowyd Asesiadau o'r Effaith ar y Gymuned, yr Effaith ar Gydraddoldeb a'r Effaith ar y Gymraeg mewn perthynas â'r cynnig yma ac maen nhw ynghlwm fel atodiadau. Cyhoeddir copïau hefyd ar wefan y Cyngor. Mae modd cael copïau papur trwy e-bostio cais at CynaMyn@rhondda-cynon-taf.gov.uk neu drwy ffonio 01443 744333.

Adran 3

Darpariaeth Newydd Arfaethedig

Mae Cyngor Bwrdeistref Sirol RhCT yn cynnig sefydlu Dosbarth Cynnal Dysgu cyfrwng Cymraeg newydd fydd yn weithredol o 1 Medi 2022 ar gyfer 14 o ddisgyblion ag ADY sylweddol yn Ysgol Garth Olwg.

Gwybodaeth gefndirol am y cynnig i agor Dosbarth Cynnal Dysgu newydd

Mae gwella ansawdd addysg a chodi safonau yn un o brif flaenoriaethau'r Cyngor. Rydyn ni o'r farn y bydd gwella safonau a deilliannau addysgol ar gyfer rhai o'n disgyblion mwyaf agored i niwed yn gwella eu cyfleoedd mewn bywyd, mynediad i fyd gwaith a llwybrau addysg eraill. Mae sicrhau bod ein darpariaethau yn cyd-fynd ag anghenion ein disgyblion yn hanfodol er mwyn cyflawni deilliannau cadarnhaol.

Un o'r prif dargedau a gafodd eu hamlinellu yng Nghynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg (WESP) yw cynyddu nifer y plant sy'n derbyn addysg trwy gyfrwng y Gymraeg. Bydd hyn yn cynorthwyo'r Awdurdod Lleol yn ei waith o fodloni targed Llywodraeth Cymru o sicrhau miliwn o siaradwyr Cymraeg yng Nghymru erbyn 2050. Rydyn ni o'r farn y bydd y cynnig yma'n mynd i'r afael â'r diffyg darpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu cyfrwng Cymraeg. Bydd hyn yn caniatáu i ddisgyblion cyfrwng Cymraeg sydd ag ADY sylweddol aros mewn lleoliad addysg cyfrwng Cymraeg a gweithio tuag at Gynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg y Cyngor. Mae cyfraddau gwaharddiadau cynyddol o fewn RhCT yn destun pryder.

Bydd y Dosbarth Cynnal Dysgu yn cael ei leoli yn yr adeilad yr ysgol uchafgan fod ganddi le priodol. Trwy leoli darpariaeth arbenigol mewn lleoliadau prif ffrwd, bydd cyfle i ddisgyblion gael rhagor o gynhwysiant. Mae Fframwaith Arolygu Cyffredin Estyn yn cydnabod hyn ac yn tynnu sylw at yr effaith gadarnhaol y mae modd i arbenigedd o fewn Dosbarth Cynnal Dysgu ei chael ar wella ymarfer a gwella deilliannau ar gyfer disgyblion sydd ag ADY ym mhob rhan o'r ysgol.

Ar hyn o bryd mae gan yr ALI 8 Dosbarth Cynnal Dysgu mewn 17 o ysgolion canol/uwchradd. Bydd y Dosbarth Cynnal Dysgu ychwanegol yn gwella'r ddarpariaeth gyfredol trwy ddarparu Dosbarth Cynnal Dysgu arbenigol cyfrwng Cymraeg ar gyfer y Fwrdeistref Sirol. Bydd sefydlu'r Dosbarth Cynnal Dysgu cyfrwng Cymraeg ar gyfer disgyblion ag ADY sylweddol yn mynd i'r afael â'r bwlch cyfredol yn y ddarpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu.

Gwybodaeth am yr ysgolion sydd wedi'u heffeithio gan y cynnig

Ysgol Garth Olwg

Gwybodaeth Gyffredinol

Mae Ysgol Garth Olwg wedi'i lleoli ar Brif Ffordd, Pentre'r Eglwys, Pontypridd, CF38 1DX. Mae hi'n ysgol 3-19 oed cyfrwng Cymraeg newydd, ac mae hi wedi'i lleoli ar safle sydd wedi cael budd o waith moderneiddio drwy Raglen Ysgolion yr 21^{ain} Ganrif. Mae arolwg cyflwr adeiladau'r ALL yn adrodd bod yr ysgol yn y categori A. Does gan yr ysgol ddim Dosbarth Cynnal Dysgu ar hyn o bryd.

Rhagolygon o ran nifer y disgyblion

Mae nifer y disgyblion a'r rhagolygon ar gyfer Ysgol Garth Olwg rhwng 2021 a 2022 wedi'u nodi isod ac maen nhw'n deillio o'r Cyfrifiad Ysgolion Blynyddol ar Lefel Disgyblion, a gaiff ei gynnal bob mis Ionawr. Caiff y rhagolygon ar gyfer Ysgol Garth Olwg eu cyfrifo yn unol â'r canllawiau gan Lywodraeth Cymru. Mae'r niferoedd a gaiff eu dangos yn eithrio disgyblion o oedran meithrin, yn unol â Chod Trefniadaeth Ysgolion Statudol Llywodraeth Cymru.

Nifer y disgyblion a'r rhagolygon:

Ysgol	2018/19	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26
Ysgol 11-16 oed Garth Olwg	810	813							
Ysgol 3-16 oed Garth Olwg			1183	1210	1208	1237	1230	1242	1218

Capasiti: Uwchradd 1110, Cynradd 324

Ansawdd a Safonau

Gan fod hon yn ysgol newydd, does dim adroddiadau Estyn ar gael ar hyn o bryd. Dydy'r cynnig yma ddim yn cael effaith negyddol ar unrhyw blentyn. Ei nod yw mynd i'r afael ag angen sydd wedi'i nodi.

Mae Ysgol Garth Olwg yn ysgol sy'n manteisio ar gymorth craidd, nid cymorth estynedig, gan Gonsortium Canolbarth y De.

Bydd y cynnig yma yn mynd i'r afael â'r bwlch presennol yn y ddarpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu (uwchradd) ar gyfer disgyblion cyfrwng Cymraeg sydd ag ADY sylweddol.

Ffurflen ar gyfer Ymateb i'r Ymgynghoriad

Er mwyn helpu'r Cyngor i ddod i benderfyniad, byddai'n ddefnyddiol iawn pe baech chi'n ateb y cwestiynau canlynol. Anfonwch eich holiadur wedi'i gwblhau at:

Cyfarwyddwr Addysg a Gwasanaethau Cynhwysiant, Y Gwasanaeth Mynediad a Chynhwysiant, Tŷ Trevithick, Abercynon, CF45 4UQ neu mae modd eu hanfon drwy e-bost i CynaMyn@rhondda-cynon-taf.gov.uk

Cynnig: Creu Dosbarth Cynnal Dysgu cyfrwng Cymraeg fydd yn weithredol o 1 Medi 2022:

- Darpariaeth Dosbarth Cynnal Dysgu Cyfnod Allweddol 3/4 ar gyfer disgyblion ag ADY sylweddol yn Ysgol Garth Olwg.

1b. Ydych chi'n cytuno â'r cynnig? Ydw Nac ydw Ddim yn siŵr

Nodwch y rhesymau dros eich dewis

2. Nodwch unrhyw opsiynau eraill, neu sylwadau neu faterion eraill yr hoffech chi i ni'u hystyried (mae croeso ichi gynnwys dalennau ychwanegol os oes angen)

3. O dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010 a Dyletswyddau Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus, mae gan y Cyngor ddyletswydd gyfreithiol i edrych ar sut mae ei benderfyniadau yn effeithio ar bobl oherwydd efallai bod ganddyn nhw nodweddion penodol. Sut byddai cynigion y Cyngor yn effeithio arnoch chi o safbwynt y canlynol?:

- a. Rhyw
- b. Oed
- c. Ethnigrwydd
- d. Anabledd
- e. Rhywioldeb
- f. Crefydd neu gred
- g. Hunaniaeth rywedd
- h. Statws perthynas
- i. Beichiogrwydd
- j. Iaith o ddewis

4. O ran cynnig y Cyngor, a'r effaith y gallai ei gael, rhwng wybod i ni: Os ydych chi o'r farn y gallen nhw effeithio ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg a'i hybu (cadarnhaol neu negyddol), ac a fyddai'n trin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg mewn unrhyw ffordd?

5. Nodwch sut y byddai modd cynyddu effeithiau cadarnhaol, neu leihau effeithiau negyddol?

Nodwch pwy ydych chi (e.e. rhiant disgybl mewn ysgol sy'n cael ei henwi, llywodraethwr ar ysgol sy'n cael ei henwi ac ati)

Enw (dewisol): Rhowch fanylion cyswllt os ydych chi'n dymuno cael gwybod am gyhoeddi adroddiad ar yr ymgynghoriad

Diolch am roi o'ch amser i gwblhau'r holiadur yma. Anfonwch holiaduron wedi'u cwblhau i'r cyfeiriad uchod erbyn **5pm ar 21 Chwefror 2022**. Mae'r Cyngor wedi ymrwymo i gadw'ch gwybodaeth bersonol yn ddiogel ac i'ch hysbysu am sut rydyn ni'n defnyddio eich gwybodaeth. I ddysgu am sut mae'ch preifatrwydd wedi'i ddiogelu a sut a pham rydyn ni'n defnyddio'ch gwybodaeth bersonol i ddarparu gwasanaethau i chi, ewch i'n hysbysiadau preifatrwydd ar gyfer ymgynghoriadau yma:

www.rctcbc.gov.uk/hysbysiadpreifatrwyddgwasanaeth a thudalennau **diogelu data'r** Cyngor yma:
www.rctcbc.gov.uk/diogeludata.

ERFYN AR GYFER ASESU EFFAITH AR Y GYMRAEG

Diben yr Erfyn ar gyfer Asesu Effaith ar y Gymraeg yw galluogi Cyngor RhCT i ystyried egwyddorion a gofynion [Rheoliadau Safonau'r Gymraeg \(Rhif 1\) 2015](#) er mwyn cydymffurfio â [Mesur y Gymraeg \(Cymru\) 2011](#).

Cam 1 - Casglu Gwybodaeth

NODER: Wrth i chi gwblhau'r asesiad yma, bydd gofyn i chi gyflwyno **tystiolaeth i ategu'ch sylwadau**. Gweler [Canllawiau Asesu Effaith ar y Gymraeg](#) i gael mwy o wybodaeth am ffynonellau data.

Enw'r Cynnig:	Gwella Darpariaeth Dosbarth Cymorth Dysgu Cyfrwng Cymraeg yn RhCT
Adran	Gwasanaeth Mynediad a Chynhwysiant
Cyfarwyddwr Gwasanaeth	Gaynor Davies
Swyddog sy'n llenwi'r Asesiad o'r Effaith ar y Gymraeg	Lisa Carter
E-bost	lisa.c.carter@rhondda-cynon-taf.gov.uk
Ffôn	01443 744344
Disgrifiad Cryno	Agor Dosbarth Cynnal Dysgu - Cyfnod Allweddol 3/4 newydd ar gyfer disgyblion sydd ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) sylweddol yn Ysgol Garth Olwg.
Dyddiad	30 Tachwedd 2021
Nodwch ar bwy mae'r cynnig yma'n effeithio:	Disgyblion sydd ag Anghenion Dysgu Ychwanegol sy'n gofyn am ddarpariaeth arbenigol cyfrwng Cymraeg, eu rhieni / gwarcheidwaid a'r gymuned anghenion dysgu ychwanegol ehangach.

(Defnyddwyr Gwasanaethau, Gweithwyr, Cymuned Ehangach)	
Beth yw nodau'r polisi, a sut mae'r rhain yn gysylltiedig â'r Gymraeg?	Ar hyn o bryd mae disgyblion sydd ag ADY sylweddol sy'n cael eu haddysg drwy gyfrwng y Gymraeg a fyddai'n bodloni'r meini prawf ar gyfer darpariaeth Dosbarth Cynnal Dysgu cyfrwng Saesneg yn cael eu cefnogi gan garfan beripatetig arbenigol, trwy fodel cymorth cyflenwi cynhwysol. Yn unol â gofynion Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018 (ALNET), sy'n nodi bod rhaid i bob ALI gynnig darpariaeth ddwyieithog a gweledigaeth y Cyngor i gynyddu nifer y disgyblion cyfrwng Cymraeg, mae ein cynnig yn ceisio creu Dosbarth Cynnal Dysgu cyfrwng Cymraeg pwrpasol ar gyfer y disgyblion hynny sy'n bodloni'r meini prawf ar gyfer mynychu Dosbarth Cynnal Dysgu. Bydd y Dosbarth Cynnal Dysgu yn cael ei gynnal yn Ysgol Garth Olwg, ysgol pob oed cyfrwng Cymraeg (ar gyfer disgyblion 3-19 oed), sydd wedi elwa ar fuddsoddiad Rhaglen Ysgolion yr 21 ^{ain} Ganrif. Bydd y Dosbarth Cynnal Dysgu yn rhoi cymorth i 14 o ddisgyblion sydd ag ADY sylweddol
Pwy fydd yn elwa / A allai'r polisi effeithio ar grwpiau Cymraeg? Os felly, rhestrwch nhw yma.	• Disgyblion cyfrwng Cymraeg sydd ag anghenion dysgu ychwanegol sylweddol • Disgyblion yn Ysgol Garth Olwg • Rhieni/gwarcheidwaid disgyblion sy'n mynychu Ysgol Garth Olwg a'r rheini sydd â phlant/pobl ifainc ag anghenion dysgu ychwanegol sylweddol • Staff yn Ysgol Garth Olwg
Proffil ieithyddol cyfredol yr ardal(oedd) ddaearyddol dan sylw	Bob deng mlynedd mae'r DU yn neilltuo un diwrnod ar gyfer y Cyfrifiad, sy'n cyfri'r holl bobl ac aelwydydd yma. Mae'r Cyfrifiad yn ffynhonnell allweddol o wybodaeth am nifer y bobl sy'n gallu siarad Cymraeg. O'r 225,555 o drigolion sy'n byw yn y Fwrdeistref Sirol, nododd Cyfrifiad 2011 fod 12.3% (27,779) yn gallu siarad Cymraeg. Doedd yr 87.7% (197,776) a oedd yn weddill ddim yn gallu siarad Cymraeg. Mae modd cymharu hyn â ffigurau Cymru gyfan. O'r 2,955,841 o drigolion sy'n byw yng Nghymru, roedd 19% (562,016) yn gallu siarad Cymraeg. Doedd yr 81% (2,393,825) a oedd yn weddill ddim yn gallu siarad Cymraeg. ¹ Mae'r tabl isod yn dangos sgiliau Cymraeg trigolion sy'n byw ym Mwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf ac mae'r rhain yn deillio o Gyfrifiad 2011.

¹ [Cyfrifiad 2011](#)

Sgiliau Cymraeg Trigolion - (%)					
	Cyfanswm y Trigolion sy'n Byw ym Mwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf			Cymru Gyfan	
Yn gallu siarad, darllen ac ysgrifennu Cymraeg	9.3%			14.6%	
Yn gallu siarad a darllen Cymraeg ond yn methu â'i hysgrifennu	0.8%			1.5%	
Yn gallu siarad Cymraeg ond yn methu â'i darllen na'i hysgrifennu	1.7%			2.7%	
Yn gallu deall Cymraeg llafar yn unig	3.6%			5.3%	
Cyfuniad Arall o Sgiliau	3.4%	3.4%	3.3%	4.3%	2.5%
Dim sgiliau	83.5%	83.6%	80.4%	80.3%	73.3%
Cyfanswm	100%	100%	100%	100%	100%

Mae'r Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth² yn casglu gwybodaeth ynghyd am allu'r rheiny sy'n ymateb i siarad Cymraeg ac yn cynnwys cwestiwn ar ba mor aml y mae pobl yn siarad Cymraeg. Mae'n cael ei ddiweddarau bob chwarter, felly mae'n ffynhonnell fwy cyfredol na'r Cyfrifiad. Nododd yr Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth ar gyfer

² [Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth](#)

y chwarter a ddaeth i ben ym mis Medi 2020 fod 19.3% o'r rheiny a ymatebodd sy'n byw yn y Fwrdeistref Sirol wedi dweud eu bod yn gallu siarad Cymraeg. Mae hyn o'i gymharu â chanran Cymru gyfan o 28.8% o'r rheiny a ymatebodd. Mae modd dadansoddi hyn ymhellach trwy'r data yn y tabl isod.

Sgiliau Cymraeg Trigolion - (%)		
	Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf	Cymru
Yn gallu darllen Cymraeg	18.2%	25.8%
Yn gallu ysgrifennu Cymraeg	16.7%	23.5%
Yn gallu deall Cymraeg ar lafar	23.5%	33.0%

Mae'r data'n dangos bod canrannau Cymru gyfan ym mhob maes sgiliau'r Gymraeg yn sylweddol uwch na chanrannau'r Fwrdeistref Sirol. Serch hynny, mae'r data cyfredol yn dangos cynnydd sylweddol yn nifer y trigolion sy'n gallu darllen, ysgrifennu a deall Cymraeg ar lafar ers y Cyfrifiad diwethaf yn 2011.

Wrth eu holi am ba mor aml yr oedden nhw'n siarad Cymraeg, mae'r tabl isod yn dangos dadansoddiad o ymatebion y rheiny a ymatebodd sy'n byw yn y Fwrdeistref Sirol o'u cymharu ag ymatebion Cymru gyfan.

Sgiliau Cymraeg Trigolion - (%)		
	Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf	Cymru
Yn siarad Cymraeg bob dydd	6.9%	16.2%
Yn siarad Cymraeg bob wythnos	5.0%	4.8%
Yn ei defnyddio'n llai aml	5.7%	6.2%

	Mae'r data'n dangos bod canran y rheiny a ymatebodd sy'n siarad Cymraeg bob dydd yn llawer is ar gyfer y Fwrdeistref Sirol na chanran Cymru gyfan. Mae'r Arolwg Defnydd Iaith³ ar gyfer 2013 i 2015 yn cynnwys gwybodaeth fanwl am ruglder siaradwyr Cymraeg a'u defnydd o'r Gymraeg mewn ystod o leoliadau. Wrth edrych lle dysgodd y rheiny a ymatebodd sy'n byw yng Nghymru siarad Cymraeg, dysgodd y mwyafrif, sef 45%, siarad Cymraeg gartref. Dysgodd 26% siarad Cymraeg yn yr ysgol feithrin a'r ysgol gynradd rhwng 2 a 10 oed a dysgodd 14% siarad Cymraeg yn yr ysgol uwchradd yn 11 oed a hŷn. Dysgodd y 2.0% arall siarad Cymraeg mewn lleoliadau eraill, gan gynnwys ar gyrsiau 'Cymraeg i Oedolion'. Mae cynigion fel hyn nid yn unig yn ymateb i'r bwlch cyffredinol hwn ond hefyd yn darparu darpariaeth Dosarth Cynnal Dysgu cyfrwng Cymraeg arbenigol wedi'i thargedu ar gyfer dysgwyr ag anghenion dysgu ychwanegol dwys a gwella'r amylchedd dysgu.
Data neu ymchwil berthnasol arall	Cynhaliwyd yr Asesiad o'r Effaith ar y Gymraeg yn unol â'r canllawiau a amlinellir yn Atodiad C - Asesiadau o'r Effaith ar y Gymuned ac ar y Gymraeg, Cod Trefniadaeth Ysgolion (y Cod) – Cod Statudol: Rhif y Ddogfen: 011/2018 – Tachwedd 2018⁴, ac fe'i cynhaliwyd fel rhan o ymgynghoriad trefniadaeth ysgol. Mae'r Ddogfen Ymgynghori ar gael ar wefan y Cyngor.

³ [Arolwg Defnydd Iaith 2013 i 2015](#)

⁴ [Cod Trefniadaeth Ysgolion – Cod Statudol: Rhif y Ddogfen: 010/2017 – Mehefin 2017](#)

Cam 2 – Asesu Effaith

Yma mae angen i chi ystyried yr effaith, y dystiolaeth ac unrhyw gamau rydych chi'n eu cymryd i wella. Mae hyn er mwyn sicrhau nad yw'r cyfleoedd i bobl sy'n dewis byw eu bywydau a manteisio ar wasanaethau trwy gyfrwng y Gymraeg yn israddol i'r hyn sydd ar gael i'r rhai sy'n dewis gwneud hynny yn Saesneg, yn unol â gofynion Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011.

Sylwch fod asesiad effaith ar wahân ar gyfer cydraddoldeb a'r ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol y mae'n rhaid eu cwblhau hefyd ar gyfer cynigion polisi.

Cofiwch y gallai effeithiau cadarnhaol i rai grwpiau fod yn niweidiol i eraill - hyd yn oed ymhlith grwpiau Cymraeg. Ystyriwch yr effeithiau ar wahanol grwpiau. Er enghraifft, gallai cynnig fod o fudd i ddysgwyr Cymraeg, ond nid i siaradwyr Cymraeg.

A fydd y cynnig arfaethedig yn effeithio ar unrhyw un neu bob un o'r canlynol?

	A fydd y cynnig yn cael unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral?	Disgrifiwch pam y bydd hyn yn cael effaith gadarnhaol / negyddol neu niwtral ar y Gymraeg.	Pa dystiolaeth sydd gennych chi i ategu'r farn hon?	Pa gamau y gallwch chi eu cymryd i liniaru unrhyw effeithiau negyddol neu gyfrannu'n well at effeithiau cadarnhaol?
Cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg e.e. staff, trigolion ac ymwelwyr Hawliau siaradwyr Cymraeg a dysgwyr i ddefnyddio'r Gymraeg wrth ddelio â'r Cyngor ac i staff ddefnyddio'r Gymraeg yn y Gwaith	Cadarnhaol / Negyddol / Niwtral	Y cynnig yw creu darpariaeth cyfrwng Cymraeg Cyfnod Allweddol 3/4 newydd ar gyfer disgyblion sydd ag anghenion dysgu ychwanegol sylweddol. Bydd disgyblion sy'n mynychu'r ddarpariaeth yn cael eu haddysgu trwy gyfrwng y Gymraeg. Bydd disgyblion y dosbaerth cynnal dysgu yn gallu cael mynediad at amrywiaeth o	Mae'r data uchod yn nodi bod 40% o ddysgwyr yng Nghymru yn dysgu Cymraeg yn ein hysgolion, felly dydy peidio â chynnig Dosbarth Cynnal Dysgu arbenigol cyfrwng Cymraeg yn RhCT ddim yn deg ar gyfer disgyblion sydd ag anghenion dysgu ychwanegol sylweddol sy'n dymuno parhau i gael eu haddysgu trwy gyfrwng y Gymraeg.	Gwerthuso effaith y Dosbarth Cynnal Dysgu a monitro nifer y disgyblion a atgyfeirir at y Dosbarth Cynnal Dysgu CA 3/4 cyfrwng Cymraeg gyda'r bwriad o ehangu'r ddarpariaeth Gymraeg yn y fwrdeistref os bydd angen. Mae cynhwysiant gyda disgyblion prif ffrwd yn egwyddor allweddol i gynnal

		weithgareddau allgyrsiol ychwanegol.		darpariaeth ADY arbenigol mewn ysgol brif ffrwd
--	--	--------------------------------------	--	---

Cam 2 – Asesu Effaith

A fydd y cynnig arfaethedig yn effeithio ar unrhyw un neu bob un o'r canlynol?

	A fydd y cynnig yn cael unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral?	Disgrifiwch pam y bydd hyn yn cael effaith gadarnhaol / negyddol neu niwtral ar y Gymraeg.	Pa dystiolaeth sydd gennych chi i ategu'r farn hon?	Pa gamau y gallwch chi eu cymryd i liniaru unrhyw effeithiau negyddol neu gyfrannu'n well at effeithiau cadarnhaol?
Niferoedd a / neu ganrannau'r siaradwyr Cymraeg e.e. Cyfleoedd Addysg / Astudio Cyfrwng Cymraeg. Cysylltiadau â Strategaeth Cymraeg 2050 Llywodraeth Cymru / Strategaeth y Gymraeg Pum Mlynedd Cyngor RhCT	Cadarnhaol	Bydd y Dosbarth Cynnal Dysgu yn cynnig lleoliadau arbenigol cyfrwng Cymraeg i 14 o ddisgyblion sydd ag anghenion dysgu ychwanegol sylweddol	Mae RhCT yn gwario oddeutu £4.6 miliwn bob blwyddyn ar ddarparu Dosbarthiadau Cynnal Dysgu. Ar hyn o bryd, mae tua 374 o ddisgyblion yn manteisio ar y 44 o Ddosbarthiadau Cynnal Dysgu cyfrwng Saesneg yn RhCT, a hynny ar draws ystod o anghenion.	Gwerthuso effaith y Dosbarth Cynnal Dysgu a monitro nifer y disgyblion a atgyfeirir at y Dosbarth Cynnal Dysgu CA 3/4 cyfrwng Cymraeg gyda'r bwriad o ehangu'r ddarpariaeth Gymraeg yn y fwrdeistref os bydd angen.
Cyfleoedd i hyrwyddo'r Gymraeg e.e. statws, defnyddio Gwasanaethau Cymraeg, defnyddio'r Gymraeg yn rhan o fywyd beunyddiol yn y gwaith ac yn y gymuned Mynd ati'n weithredol i annog a hyrwyddo defnydd o'n	Cadarnhaol	Bydd creu Dosbarth Cynnal Dysgu arbenigol cyfrwng Cymraeg ar gyfer disgyblion sydd ag anghenion dysgu ychwanegol sylweddol yn gwella cyfleoedd i ddisgyblion barhau i ddysgu trwy gyfrwng y Gymraeg mewn dosbarth pwrpasol	Ar hyn o bryd mae disgyblion cyfrwng Cymraeg sydd ag anghenion dysgu ychwanegol sylweddol a fyddai'n bodloni'r meini prawf ar gyfer darpariaeth Dosbarth Cynnal Dysgu cyfrwng Saesneg yn cael eu cefnogi gan garfan	Gwerthuso effaith y Dosbarth Cynnal Dysgu a monitro nifer y disgyblion a atgyfeirir at y Dosbarth Cynnal Dysgu CA 3/4 cyfrwng Cymraeg gyda'r bwriad o ehangu'r ddarpariaeth

gwasanaethau Cymraeg i weld cynnydd yn y galw dros amser		ochr yn ochr â'u cyfoedion sydd hefyd ag anghenion dysgu ychwanegol, yn hytrach na thrwy addysgu peripatetig.	beripatetig arbenigol. Mae'r garfan yn darparu cefnogaeth trwy fodel cyflenwi cynhwysol, lle mae disgyblion yn cael cefnogaeth arbenigol yn eu hysgolion prif ffrwd.	Gymraeg yn y fwrdeistref os bydd angen.
--	--	---	--	---

Cam 2 – Asesu Effaith

A fydd y cynnig arfaethedig yn effeithio ar unrhyw un neu bob un o'r canlynol?

	A fydd y cynnig yn cael unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral?	Disgrifiwch pam y bydd hyn yn cael effaith gadarnhaol / negyddol neu niwtral ar y Gymraeg.	Pa dystiolaeth sydd gennych chi i ategu'r farn hon?	Pa gamau y gallwch chi eu cymryd i liniaru unrhyw effeithiau negyddol neu gyfrannu'n well at effeithiau cadarnhaol?
Cydymffurfio â Safonau Cymraeg Statudol y Cyngor e.e. cynyddu neu leihau gallu'r Cyngor i ddarparu gwasanaethau trwy gyfrwng y Gymraeg. Ystyried hawliau siaradwyr Cymraeg i ddefnyddio'r Gymraeg wrth ddelio â'r Cyngor ac i staff ddefnyddio'r Gymraeg yn y Gwaith	Cadarnhaol	Bydd y Dosbarth Cynnal Dysgu yn cael effaith gadarnhaol ar y Gymraeg gan y bydd yn caniatáu i 14 o ddisgyblion fanteisio ar ddarpariaeth arbenigol cyfrwng Cymraeg. Bydd hefyd yn creu 3 swydd siarad Cymraeg newydd: 1 addysgu a 2 sydd ddim yn swyddi addysgu fydd yn cefnogi'r disgyblion sy'n	Mae'r cynnig i wella Darpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu cyfrwng Cymraeg yn Nogfen Ymgynghori RhCT yn nodi'n glir y rhesymeg neu'r ddarpariaeth arfaethedig well.	Monitro'r galw ac asesu'r angen am ddarpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu arbenigol cyfrwng Cymraeg.

		mynychu'r ddarpariaeth. Felly mae hyn yn cynyddu gallu'r ALI i gyflawni gwasanaethau trwy gyfrwng y Gymraeg.	Yn ogystal â hyn, mae dyletswydd ddeddfwriaethol newydd o dan Ddeddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018 sy'n ei gwneud yn ofynnol i'r ALI ddarparu system ADY ddwyieithog.	
Peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg	Cadarnhaol	Er bod 44 o Ddosbarthiadau Cynnal Dysgu cyfrwng Saesneg, does gan RCT ddim Dosbarth Cynnal Dysgu cyfrwng Cymraeg ar gyfer disgyblion sydd ag anghenion dysgu ychwanegol ar hyn o bryd.	Fel y nodwyd yn flaenorol, does gan yr ALI ddim Dosbarth Cynnal Dysgu cyfrwng Cymraeg ar hyn o bryd felly bwriad y cynnig yma yw unioni'r anghydraddoldeb.	Monitro'r galw ac asesu'r angen am ddarpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu arbenigol cyfrwng Cymraeg.
<u>Cam 3 – Gwella'r cynnig</u> Ar ôl rhestru camau gweithredu yn adran 2 a allai liniaru unrhyw effeithiau negyddol neu gyfrannu'n well at effeithiau cadarnhaol – nodwch isod pa rai y byddwch chi'n eu cynnwys yn y cynnig polisi a phwy fydd yn gyfrifol amdanyn nhw. Ystyriwch hefyd a yw'r cynnig yn angenrheidiol? A fyddai modd bodloni'r galw heb unrhyw ddatblygiadau newydd? A fyddai modd defnyddio darpariaeth arall sy'n bodoli eisoes? Ble dylai'r datblygiad fod?				
Beth rydych chi'n mynd i'w wneud?	Pryd ydych chi'n mynd i'w wneud?		Pwy sy'n gyfrifol?	
Ymgynghori ac ymgysylltu â rhanddeiliaid (fel y nodir yn y Ddogfen Ymgynghori statudol).	Bydd yr ymgynghoriad yn dechrau ar 10 Ionawr 2022 ac yn dod i ben am 5pm ar 21 Chwefror 2022. Bydd yr adborth o'r ymgynghoriad yn cael ei goladu a'i grynhoi, a bydd adroddiad yn cael		Gwasanaeth Mynediad a Chynhwysiant	

	ei gyflwyno i Gabinet y Cyngor ym mis Mawrth 2022.	
Disgyblion yn Ysgol Garth Olwg	Mae'r Cyngor wedi cydnabod bod llais plant a phobl ifainc yn ymwneud â'u cynnwys nhw'n gyfranogwyr gweithredol o'r broses datblygu, cyflawni, rheoli a gwella eu profiad addysgol a phrofiad fel disgyblion. Mae gan blant a phobl ifainc hawl i fynegi eu barn ar bob mater sy'n cael effaith arnyn nhw ac i'w barn gael ei chlywed a'i hystyried yn unol â'u hoedran a'u haeddfedrwydd. Felly, bydd Gwasanaeth Mynediad a Chynhwysiant y Cyngor yn sicrhau bod trefniadau addas yn cael eu gwneud i gynnwys disgyblion yn gyfranogwyr gweithredol trwy gydol y broses ymgynghori ac, os penderfynir bwrw ymlaen â'r cynnig, drwy gydol y broses weithredu hefyd.	Gwasanaeth Mynediad a Chynhwysiant
Monitro'r galw ac asesu'r angen am ddarpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu arbenigol ychwanegol cyfrwng Gymraeg.	Bydd hyn yn llunio cam gweithredu Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg 2022-32 a bydd yn gam gweithredu parhaus i swyddogion.	Gwasanaeth Mynediad a Chynhwysiant

Cam 4 – Adolygu

Yn rhan o'r Broses Asesu Effaith ar y Gymraeg, Cydraddoldeb a Dyletswydd Economaidd-gymdeithasol, dylai'r holl gynigion sy'n dod o fewn y diffiniad o Benderfyniad Allweddol Sylweddol gael eu cyflwyno i Swyddogion y Panel Adolygu. Mae swyddogion o bob rhan o Wasanaethau'r Cyngor yn rhan o'r panel yma ac mae'n gweithredu fel ffrind beirniadol cyn i'ch adroddiad gael ei gwblhau a'i gyhoeddi ar gyfer cymeradwyaeth gan y Cabinet / Uwch Reolwyr y Cyngor.

Os yw'r cynnig yma'n cael ei ystyried yn Benderfyniad Allweddol Strategol, anfonwch eich asesiad effaith i gyfeiriad ebost - BusnesyCyngor@rhondda-cynon-taf.gov.uk fel bod modd trefnu Panel Adolygu i drafod eich cynnig. [Gweler ein dogfen ganllaw](#) am ragor o wybodaeth am beth yw Benderfyniad Allweddol Sylweddol.

Ar gyfer pob cynnig polisi, p'un a yw'n Benderfyniad Allweddol Sylweddol ai peidio, mae'n ofynnol i chi anfon yr asesiad hwn ymlaen i

Wasanaethau Cymraeg yn y lle cyntaf i gael rhywfaint o arweiniad ac adborth cychwynnol.

Mae'n bwysig cadw cofnod o'r broses hon fel y gallwn ddangos sut rydyn ni wedi ystyried ac ymgorffori ystyriaethau cynaliadwy o ran y Gymraeg lle bynnag y bo modd. Sicrhewch eich bod chi'n diweddarau'r adrannau perthnasol isod:

Sylwadau'r Uned Gwasanaethau Cymraeg	Dyddiad Ystyried y Cynnig	Disgrifiad byr o unrhyw welliannau a wnaed yn dilyn adborth gan yr Uned Gwasanaethau Cymraeg
Sylwadau Swyddogion y Panel Adolygu	Dyddiad Ystyried y Cynnig	Disgrifiad byr o unrhyw newidiadau a wnaed yn dilyn ystyriaethau gan Swyddogion y Panel Adolygu
Sylwadau'r Adran Ymgynghori	Dyddiad Ystyried y Cynnig	Disgrifiad byr o unrhyw welliannau a wnaed yn dilyn yr ymgynghoriad

Cam 5 – Monitro, Gwerthuso ac Adolygu

Sut byddwch chi'n monitro effaith ac effeithiolrwydd y cynnig, a phwy?

Bydd swyddogion y Gwasanaeth Mynediad a Chynhwysiant yn monitro'r cynnig trwy gydol y cyfnod ymgynghori a gweithredu.

Bydd y Gwasanaeth Mynediad a Chynhwysiant yn cynnal adolygiad 'Gwersi a Ddysgwyd' ar ddiwedd y cam gweithredu a bydd hyn yn bwydo i

mewn i brosiectau yn y dyfodol fel bod pob prosiect yn gwella ac yn elwa ar y gwersi a ddysgwyd (cadarnhaol a negyddol) yn ystod prosiectau blaenorol.

Cam 6 – Crynodeb o'r Effeithiau gan y Cynnig

Nodwch grynodeb o'r asesiad effaith isod. Dylai'r crynodeb hwn gael ei gynnwys yn adran Ystyriaethau Cymraeg yn rhan o dempled adroddiad Uwch Reolwyr y Cyngor / y Cabinet. Dylai'r asesiad effaith gael ei gyhoeddi ochr yn ochr â'r adroddiad.

I grynhoi, mae'r Asesiad o'r Effaith ar y Gymraeg yn nodi effeithiau cadarnhaol yn unig heb unrhyw effeithiau negyddol na niwtral ar y Gymraeg.

- Mae'r effaith ar ddisgyblion Cyfnod Allweddol 3/4 sydd ag anghenion dysgu ychwanegol sylweddol yn hynod gadarnhaol gan y byddan nhw'n cael y budd llawn o gael eu haddysgu mewn Dosbarth Cynnal Dysgu arbenigol cyfrwng Cymraeg wedi'i leoli mewn cyfleusterau gwych sy'n addas ar gyfer yr 21ain Ganrif. Darparu model cynhwysol o ddarpariaeth arbenigol fydd yn cael ei gynnal gan ysgol prif ffrwd a fydd â'r modd i ddiwallu eu hanghenion sydd wedi'u nodi yn y gymuned leol.
- Bydd y cynnig yn ceisio creu darpariaeth Dosbarth Cynnal Dysgu cyfrwng Cymraeg arbenigol, yn unol â gofynion Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (2018) i ddarparu system Anghenion Dysgu Ychwanegol ddwyieithog. Mae hefyd yn anelu at helpu i gyflawni blaenoriaethau strategol yng Nghynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg CBSRhCT.
- Mae disgwyl y bydd disgyblion ym mhob Dosbarth Cynnal Dysgu yn cael cyfleoedd cynhwysiant prif ffrwd. Mae'r Dosbarthiadau Cynnal Dysgu yn rhan annatod o ethos yr ysgolion a'r teuluoedd ac mae'r disgyblion yn cael eu trin yn gyfartal gyda chyfoedion prif ffrwd. Bydd datblygu Dosbarth Cynnal Dysgu cyfrwng Cymraeg yn sicrhau bod gan yr ALI Ddosbarth Cynnal Dysgu wedi'i leoli mewn amgylchedd addysgol hygyrch ac o ansawdd uchod sydd wedi elwa ar fuddsoddiad sylweddol yn rhan o Raglen Foderneiddio Ysgolion yr 21^{ain} Ganrif.
- Mae'r cynnig yn ceisio mynd i'r afael ag anghydraddoldeb presennol darpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu cyfrwng Cymraeg yn RhCT, gan wella cyfleoedd Cymraeg i ddisgyblion yn y fwrdeistref.

Bydd y Dosbarth Cynnal Dysgu arfaethedig ychwanegol yn sicrhau bod y Cyngor yn canolbwyntio ar ddarparu cyfleoedd cynhwysiant mwy effeithiol mewn ysgolion prif ffrwd ar gyfer disgyblion cyfrwng Cymraeg sydd ag Anghenion Dysgu Ychwanegol sylweddol.

Cam 7 – Cymeradwyo			
Enw'r Swyddog sy'n cwblhau'r Asesiad Effaith ar y Gymraeg	Lisa Carter	Enw Cyfarwyddwr Gwasanaeth:	Gaynor Davies
Swydd	Cydlynnydd Materion Cynhwysiant	Rwy'n argymhell bod y cynnig: (Tynnwch sylw at y penderfyniad)	Yn cael ei roi ar waith heb unrhyw newidiadau
			Yn cael ei roi ar waith gan ystyried y camau lliniaru sydd wedi'u hamlinellu
			Yn cael ei wrthod oherwydd effeithiau negyddol anghymesur ar y Gymraeg

FFURFLEN ASESU EFFAITH AR GYDRADDOLDEB SY'N CYNWYS DYLETSWYDD ECONOMAIDD-GYMDEITHASOL

(Diweddariad Mawrth 2021)

Cyfeiriwch at y canllawiau Asesu Effaith ar Gydraddoldeb cyfredol wrth gwblhau'r ddogfen yma. Pe hoffech chi gael arweiniad pellach, ffoniwch y Garfan Amrywiaeth a Chynhwysiant ar 01443 444529.

Rhaid cwblhau asesiad effaith ar gydraddoldeb ar ddechrau unrhyw gynnig i sicrhau bod tystiolaeth gadarn yn cael ei hystyried wrth wneud penderfyniadau. Bydd y ddogfennaeth yma'n helpu'r Cyngor i wneud penderfyniadau gwybodus, effeithiol a theg wrth sicrhau cydymffurfriad ag ystod o ddeddfwriaeth berthnasol, gan gynnwys:

- Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol) (Cymru) 2011.
- Dyletswydd economaidd-gymdeithasol – Adrannau 1 i 3 o Ddeddf Cydraddoldeb 2010.

Bydd y ddogfen yma hefyd yn cyfrannu at ein dyletswyddau i greu Cymru sy'n fwy cyfartal sy'n rhan annatod o:

- Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.

Mae canllawiau ['Dyletswyddau Mapio - Cymru sy'n fwy cyfartal'](#) yn tynnu sylw at aliniad ein dyletswyddau mewn perthynas â'r ddeddfwriaeth uchod.

ADRAN 1 - MANYLION Y CYNNIG

Swyddog Arweiniol: Lisa Carter

Cyfarwyddwr: Gaynor Davies

Gwasanaeth: Gwasanaethau Addysg a Chynhwysiant, Mynediad a Chynhwysiant

Dyddiad: 01/12/21

1.a) Beth ydych chi'n ei asesu o ran effaith?

Strategaeth/Cynllun	Ail-fodelu Gwasanaeth / Cau Gwasanaeth	Polisi/Gweithdrefn	Arfer	Gwybodaeth/Datga niad Swydd
☒	☐	☐	☐	☐

1.b) Beth yw enw'r cynnig?

Gwella Darpariaeth Dosbarth Cymorth Dysgu cyfrwng Cymraeg yn RhCT

1.c) Nodwch drosolwg o'r cynnig gan ddarparu unrhyw ddolenni ategol i adroddiadau neu ddogfennau.

Mae Adran 315 o Ddeddf Addysg 1996 yn ei gwneud hi'n ofynnol i Awdurdodau Lleol gynnal adolygiadau rheolaidd o'r trefniadau sy'n cefnogi disgyblion sydd ag AAA/ADY, yn ogystal â sicrhau bod y ddarpariaeth yn ddigonol ac yn diwallu anghenion y gymuned. Bydd y cynnig yn ceisio mynd i'r afael â'r angen i greu darpariaeth Dosbarth Cynnal Dysgu cyfrwng Cymraeg arbenigol, yn unol â gofynion Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018 (ALNET) i ddarparu system Anghenion Dysgu Ychwanegol ddwyieithog.

Mae parhau i ganolbwyntio ar wella safonau mewn ysgolion yn ogystal â gwella deilliannau plant a phobl ifainc yn flaenoriaeth i'r Gyfadran Gwasanaethau Addysg a Chynhwysiant. Yng ngoleuni Deddf ALNET Llywodraeth Cymru a gweledigaeth y Cyngor i gynyddu nifer y disgyblion cyfrwng Cymraeg yn ei ysgolion trwy ymateb yn rhagweithiol i strategaethau cenedlaethol a lleol, megis Strategaeth Iaith Gymraeg Llywodraeth Cymru: Cymraeg 2050, Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg Rhondda Cynon Taf a chynllun Ysgolion yr 21^{ain} ganrif cyfredol i gynyddu a gwella darpariaeth cyfrwng Cymraeg RhCT, mae'n hanfodol gwella'r ddarpariaeth ADY cyfrwng Cymraeg gyfredol yn RhCT.

Adroddiad blaenorol i'r Cabinet dyddiedig 29 Tachwedd 2022 ynghylch Gwella Darpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu cyfrwng Cymraeg yn RhCT

1.d) Amlinellwch ble mae deddfwriaeth neu sbardunau eraill fel cod ymarfer yn effeithio ar gyflawni'r cynnig yma.

Adran 315 o Ddeddf Addysg 1996

Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg Cymru (2018)

1.e) Nodwch ar bwy mae'r cynnig yma'n effeithio:

☐ Defnyddwyr Gwasanaeth	☒
☐ Gweithwyr	☒
☐ Y Gymuned Ehangach	☒

ADRAN 2 - PRAWF SGRINIO - A OES ANGEN ASESIAD EFFAITH AR GYDRADDOLDEB LLAWN?

Caiff sgrinio ei defnyddio i benderfynu a yw'r fenter yn cael effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral ar grwpiau gwarchodedig. Lle mae effeithiau negyddol yn cael eu nodi ar gyfer grwpiau gwarchodedig rhaid cynnal Asesiad Effaith ar Gydraddoldeb llawn.

Rhowch gynifer o fanylion â phosibl ynglŷn â sut y bydd y cynnig yn effeithio ar y grwpiau canlynol. Efallai na fydd hyn yn negyddol o reidrwydd, ond gallai effeithio ar grŵp sydd â nodwedd unigol mewn ffordd benodol.

Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol) (Cymru) 2011

Mae Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyngor roi "sylw dyledus" i'r angen i gael gwared ar wahaniaethu, aflonyddu ac erledigaeth anghyfreithlon; hybu cyfle cyfartal rhwng gwahanol grwpiau; a meithrin cysylltiadau da rhwng gwahanol grwpiau. Rhowch dull croestoriadol ar waith wrth gydnabod y gallai fod gan unigolyn fwy nag un nodwedd warchodedig.

Nodweddion Gwarchodedig	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
Oedran (<i>Grwpiau oedran penodol h.y. pobl ifainc neu bobl hŷn</i>) <i>Cyfnod Allweddol 2</i> <i>Cyfnod Allweddol 3/4</i>	Cadarnhaol	• Trosglwyddo i ddarpariaeth arbenigol cyfrwng Cymraeg briodol yng Nghyfnod Allweddol 3/4. • Creu Dosbarth Cynnal Dysgu cyfrwng Cymraeg. Bydd y Dosbarth Cynnal Dysgu arfaethedig yn darparu 14 o leodedd cyfrwng Cymraeg arbenigol ar gyfer disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol dwys. • Lleoliadau priodol sy'n cyd-fynd â phrif anghenion disgyblion • Deilliannau addysgol gwell a chyswllt gwell gyda'r disgyblion er mwyn diwallu anghenion y disgyblion yn fwy effeithiol. • Rhagor o gyfleoedd o ran cynnwys disgyblion yn y brif ffrwd mewn ysgolion cymuned lleol. • Gwell continwwm o ddarpariaeth ddysgu sy'n gwella cyfleoedd bywyd i'r disgyblion sydd fwyaf agored i niwed.	Ar hyn o bryd does dim darpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu cyfrwng Cymraeg ar gyfer disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol sylweddol. Mae'r cynnig yn ceisio mynd i'r afael â'r anghydraddoldeb yma.

Nodweddion Gwarchodedig	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
Anabledd <i>(pobl sydd ag anableddau gweladwy ac anweladwy neu gyflyrau iechyd tymor hir)</i>	Cadarnhaol	Bydd yr adolygiad o ddarpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu yn caniatáu i'r ALI ddiwallu anghenion ei ddisgyblion AAA/ADY yn well. Bydd yr ysgol prif ffrwd sy'n cynnal y Dosbarth Cynnal Dysgu yn cydymffurfio'n llawn â'r ddeddfwriaeth anabledd.	Mae darparu Dosbarth Cynnal Dysgu newydd yn gwella'r cyfleoedd addysgol i ddisgyblion sydd ag anghenion dysgu ychwanegol sylweddol.
Ailbennu Rhywedd (unrhyw un sydd â hunaniaeth rhywedd neu fynegiant rhywedd yn wahanol i'r rhywedd a neilltuwyd iddo adeg ei enedigaeth gan gynnwys hunaniaethau anneuaidd)	Niwtral	Dd/B	Does dim tystiolaeth i awgrymu y bydd y cynnig yn cael effaith ar bobl sy'n rhannu'r nodwedd yma.

Nodweddion Gwarchodedig	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
Priodas a Phartneriaethau Sifil <i>(pobl sy'n briod neu mewn partneriaethau sifil)</i>	Niwtral	Dd/B	Does dim dystiolaeth i awgrymu y bydd y cynnig yn cael effaith ar bobl sy'n rhannu'r nodwedd yma.
Beichiogrwydd a Mamolaeth <i>(Menywod sy'n feichiog / ar gyfnod mamolaeth)</i>	Niwtral	Dd/B	Does dim dystiolaeth i awgrymu y bydd y cynnig yn cael effaith ar bobl sy'n rhannu'r nodwedd yma.
Hil <i>(grwpiau ethnig neu o dras h.y. grwpiau'r lleiafrifoedd ethnig, Sipsiwn, Roma a Theithwyr)</i>	Niwtral	Dd/B	Does dim dystiolaeth i awgrymu y bydd y cynnig yn cael effaith ar bobl sy'n rhannu'r nodwedd yma.

Nodweddion Gwarchodedig	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
Crefydd neu Gred <i>(pobl sydd â gwahanol grefyddau a chredoau athronyddol gan gynnwys pobl heb unrhyw gredoau)</i>	Niwtral	Dd/B	Does dim tystiolaeth i awgrymu y bydd y cynnig yn cael effaith ar bobl sy'n rhannu'r nodwedd yma.
Rhyw <i>(Menywod a dynion, merched a bechgyn)</i>	Niwtral	Dd/B	Does dim tystiolaeth i awgrymu y bydd y cynnig yn cael effaith ar bobl sy'n rhannu'r nodwedd yma.
Cyfeiriadedd Rhywiol <i>(deurywiol, hoyw, lesbiaidd, heterorywiol)</i>	Niwtral	Dd/B	Does dim tystiolaeth i awgrymu y bydd y cynnig yn cael effaith ar bobl sy'n rhannu'r nodwedd yma.

Oherwydd ymrwymiadau'r Cyngor i ddarparu cyfleoedd i'r grwpiau canlynol o bobl, hoffem ni i chi ystyried yr effaith arnyn nhw:

	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
Cymuned y Lluoedd Arfog (unrhyw un sy'n gwasanaethu, wedi gwasanaethu, aelodau o'r teulu a'r rhai sydd mewn profedigaeth)	Cadarnhaol	Bydd y cynnydd o ran darpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu cyfrwng Cymraeg yn rhoi mwy o ddewis i rieni a gwarcheidwaid mewn perthynas â darpariaeth ADY arbenigol.	Bydd nifer uwch o leoedd mewn Dosbarthiadau Cynnal Dysgu yn arwain at y gallu i roi lleoliad i ragor o blant ag ADY sylweddol.
Cynhalwyr (Unrhyw un o unrhyw oedran sy'n darparu gofal di-dâl)	Cadarnhaol	- Mwy o botensial i fanteisio ar ddarpariaeth arbenigol briodol. - Cynyddu cyfle i rieni/cynhalwyr ddewis darpariaeth arbenigol cyfrwng Cymraeg briodol.	Bydd nifer uwch o Ddosbarthiadau Cynnal Dysgu cyfrwng Cymraeg yn arwain at y gallu i gefnogi rhagor o blant sydd ag ADY sylweddol.

Os yw'r prawf sgrinio cychwynnol wedi nodi effeithiau negyddol yna **rhaid** cynnal asesiad effaith ar gydraddoldeb llawn (adran 4). Serch hynny, os ydych chi'n penderfynu ar ôl cynnal prawf sgrinio nad yw'n berthnasol i chi gynnal asesiad effaith ar gydraddoldeb llawn, nodwch esboniad digonol isod:

Doedd dim effeithiau negyddol yn dod i'r amlwg ar gyfer y grwpiau gwarchodedig. Bydd yr holl effeithiau ar grwpiau gwarchodedig naill ai'n niwtral neu'n gadarnhaol.

Ydych chi'n fodlon bod gyda chi ddigon o dystiolaeth i gyfiawnhau'ch penderfyniad? Ydw ☒ Nac ydw ☐

Enw: Lisa Carter

Swydd: Cydlynnydd Materion Cynhwysiant

Dyddiad: 01/12/21

Anfonwch gopi o'r ffurflen sgrinio gyflawn yma at y Garfan Amrywiaeth a Chynhwysiant.

NODWCH - mae asesiad effaith ar wahân ar gyfer y Gymraeg. Rhaid ei gwblhau hefyd yn unol â'r cynigion. Dim ond os yw cynigion o natur strategol neu wrth adolygu penderfyniadau strategol blaenorol y mae'n rhaid cwblhau Adran 3 Dyletswydd Economaidd-Gymdeithasol. Mae diffiniad o 'natur strategol' ar gael ar dudalen 6 o Ganllawiau Paratoi ar gyfer Cychwyn y Ddyletswydd Gymdeithasol-economaidd Llywodraeth Cymru.

ADRAN 3 – DYLETWSYDD ECONOMAIDD-GYMDEITHASOL (PENDERFYNIADAU STRATEGOL YN UNIG)

Mae'r Ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol yn rhoi cyfle i ni wneud pethau'n wahanol a mynd i'r afael ag anghydraddoldeb sydd wirioneddol wrth wraidd gwneud penderfyniadau allweddol. Mae anfantais economaidd-gymdeithasol yn golygu byw ar incwm isel o gymharu ag eraill yng Nghymru, heb fawr o gyfoeth cronedig, os o gwbl, gan arwain at ragor o amddifadedd materol. Mae hyn yn y pen draw yn cyfyngu ar y gallu i unigolion gael gafael ar nwyddau a gwasanaethau sylfaenol.

Ystyriwch y grwpiau agored i niwed ychwanegol yma a'r effaith y mae modd i'ch cynnig ei chael arnyn nhw:

• Rhieni sengl a theuluoedd sy'n agored i niwed • Pensiynwyr • Plant sy'n derbyn gofal • Pobl ddi-gartref • Myfyrwyr • Cartrefi oedolion sengl	• Pobl sy'n byw yn yr ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru • Pobl â sgiliau isel o ran llythrennedd a rhifedd • Pobl sydd wedi ymwneud â'r system loches • Pobl sy'n camddefnyddio sylweddau • Pobl o bob oed sy'n gadael lleoliad gofal • Pobl sy'n ymwneud â'r system cyfiawnder troseddol
---	--

Anfantais economaidd-gymdeithasol	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
Incwm isel/Tlodi o ran Incwm <i>(does dim modd i'r unigolyn fforddio gwneud taliadau rheolaidd fel talu biliau, prynu bwyd a dillad, talu am gludiant ac ati.)</i>	Cadarnhaol	Mae'r buddion sydd i'w cael o roi'r newid arfaethedig ar waith yn cynnwys: - rhagor o ffocws ar wella darpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu prif ffrwd, sy'n rhoi cyfleoedd bywyd gwell i'n disgyblion sydd fwyaf agored i niwed - darparu continwwm priodol sy'n cyd-fynd â phrif anghenion y disgyblion - deilliannau addysgol gwell a chyswllt gwell gyda'r disgyblion am ein bod ni'n diwallu anghenion y disgyblion yn effeithiol - rhagor o gyfleoedd o ran cynnwys disgyblion yn y brif ffrwd mewn ysgolion cymuned lleol	- Sefydlu darpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu newydd ledled y Fwrdeistref Sirol yn flaenorol - Cynnydd yng ngallu'r ALL i gefnogi disgyblion sydd ag anghenion dysgu ychwanegol - Effaith gadarnhaol sefydlu'r Dosbarth Cynnal Dysgu ar yr ysgol a chymunedau ehangach.

Anfantais economaidd-gymdeithasol	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
Cyfoeth Isel a / neu Dim Cynilion (<i>digon o arian i gwrdd â chostau byw sylfaenol a thalu biliau ond heb unrhyw gynilion i ddelio ag unrhyw wariant annisgwyl a dim darpariaethau ar gyfer y dyfodol</i>)	Cadarnhaol	Mae'r buddion sydd i'w cael o roi'r newid arfaethedig ar waith yn cynnwys: • sicrhau bod Dosbarthiadau Cynnal Dysgu wedi'u lleoli mewn safle addysg sy'n hygyrch ac sy'n briodol ar gyfer disgyblion sydd ag amrywiaeth eang o anghenion, gan gynnwys anghenion corfforol a meddygol • gwella ystod ac ansawdd y cyfleusterau ac adnoddau dysgu sydd ar gael er budd y disgyblion i gyd • cydymffurfio â nod craidd Deddf ALNET i greu system ADY ddwyieithog • bydd y ddarpariaeth well yn cael ei chynnal gan ysgol sydd â'r gallu i ddatblygu dosbarth ychwanegol oherwydd bod ganddi leoedd dros ben a'i bod yn gallu darparu lleoedd i'r disgyblion ychwanegol a fydd yn cael eu lleoli yn yr ysgol.	• Sefydlu darpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu newydd ledled y Fwrdeistref Sirol yn flaenorol • Cynnydd yng ngallu'r ALL i gefnogi disgyblion sydd ag anghenion dysgu ychwanegol • Effaith gadarnhaol sefydlu'r Dosbarth Cynnal Dysgu ar yr ysgol a chymunedau ehangach.

Anfantais economaidd-gymdeithasol	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
<u>Amddifadedd Materol</u> <i>(methu â chael mynediad at wasanaethau na chynnyrch sylfaenol h.y. cynhyrchion ariannol fel yswiriant bywyd, atgyweirio / amnewid nwyddau trydanol sydd wedi torri, cadw'r cartref yn gynnes, hobiau ac ati.)</i>	Cadarnhaol	Mae'r buddion sydd i'w cael o roi'r newid arfaethedig ar waith yn cynnwys: • rhagor o ffocws ar wella darpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu prif ffrwd, sy'n rhoi cyfleoedd bywyd gwell i'n disgyblion sydd fwyaf agored i niwed • darparu continwwm priodol sy'n cyd-fynd â phrif anghenion y disgyblion • cydymffurfio ag un o'r egwyddorion sy'n sail i Ddeddf ALNET, sef y dylai pob disgybl allu manteisio ar addysg y brif ffrwd lle bo modd gwneud hynny • deilliannau addysgol gwell a chyswllt gwell gyda'r disgyblion am ein bod ni'n diwallu anghenion y disgyblion yn effeithiol • rhagor o gyfleoedd o ran cynnwys disgyblion yn y brif ffrwd mewn ysgolion cymuned lleol • sicrhau bod Dosbarthiadau	• Sefydlu darpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu newydd ledled y Fwrdeistref Sirol yn flaenorol • Cynnydd yng ngallu'r ALL i gefnogi disgyblion sydd ag anghenion dysgu ychwanegol • Effaith gadarnhaol sefydlu'r Dosbarth Cynnal Dysgu ar yr ysgol a chymunedau ehangach.

		Cynnal Dysgu wedi'u lleoli mewn safle addysg sy'n hygyrch ac sy'n briodol ar gyfer disgyblion sydd ag amrywiaeth eang o anghenion, gan gynnwys anghenion corfforol a meddygol • gwella ystod ac ansawdd y cyfleusterau ac adnoddau dysgu sydd ar gael er budd y disgyblion i gyd • cydymffurfio â nod craidd Deddf ALNET i greu system ADY ddwyieithog • bydd y ddarpariaeth well yn cael ei chynnal gan ysgol sydd â'r gallu i ddatblygu dosbarth ychwanegol oherwydd bod ganddi leoedd dros ben a'i bod yn gallu darparu lleoedd i'r disgyblion ychwanegol a fydd yn cael eu lleoli yn yr ysgol.	
--	--	---	--

Anfantais economaidd-gymdeithasol	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
<u>Amddifadedd o ran Ardal</u> <i>(Lle rydych chi'n byw (ardaloedd gwledig), lle rydych chi'n gweithio (mynediad at drafnidiaeth gyhoeddus))</i>	Cadarnhaol	Bydd y Dosbarth Cynnal Dysgu yn cael ei gynnal mewn lleoliad canolog i ganiatáu i ddisgyblion ledled yr ALL fanteisio ar ddarpariaeth arbenigol cyfrwng Cymraeg. Bydd trafnidiaeth i'r ddarpariaeth yn cael ei darparu yn unol â pholisi Teithio gan Ddisgyblion RhCT felly fydd dim effaith andwyol o ran pellter ar unrhyw ddisgyblion.	• Sefydlu darpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu newydd ledled y Fwrdeistref Sirol yn flaenorol • Cynnydd yng ngallu'r ALL i gefnogi disgyblion sydd ag anghenion dysgu ychwanegol • Effaith gadarnhaol sefydlu'r Dosbarth Cynnal Dysgu ar yr ysgol a chymunedau ehangach.

Cefndir economaidd-gymdeithasol (dosbarth cymdeithasol h.y. addysg, cyflogaeth ac incwm rhieni)	Cadarnhaol	Mae gwella darpariaeth arbenigol ar gyfer disgyblion RhCT wrth galon y broses gwneud penderfyniadau mewn perthynas â'r cynnig. Mae pob penderfyniad wedi cael ei wneud gan roi ystyriaeth lawn i anghenion y disgyblion a gyda'r bwriad o ddarparu darpariaeth arbenigol o safon uchel, sy'n gwbl hygyrch ac sy'n addas ar gyfer yr 21ain Ganrif ar gyfer disgyblion sydd angen darpariaeth arbenigol mewn Dosbarth Cynnal Dysgu o fewn lleoliad prif ffrwd hollgynhwysol. .	• Sefydlu darpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu newydd ledled y Fwrdeistref Sirol yn flaenorol • Cynnydd yng ngallu'r ALL i gefnogi disgyblion sydd ag anghenion dysgu ychwanegol • Effaith gadarnhaol sefydlu'r Dosbarth Cynnal Dysgu ar yr ysgol a chymunedau ehangach.
Anfantais economaidd-gymdeithasol (Yr effaith gronnus y bydd y cynnig yn ei chael ar bobl neu grwpiau oherwydd eu nodwedd(ion) gwarchodedig neu eu bregusrwydd neu oherwydd eu bod eisoes dan anfantais)	Cadarnhaol	Bydd y Dosbarth Cynnal Dysgu newydd yn cael effaith gadarnhaol ar ddisgyblion sydd ag anghenion dysgu ychwanegol sylweddol a'u rhieni / gwarcheidwaid. Mae'r ddarpariaeth yn rhoi cyfle i ddisgyblion sydd ag anghenion dysgu sylweddol barhau i gael eu haddysgu trwy gyfrwng y Gymraeg yng Nghyfnod Allweddol 3/4. Does dim effaith negyddol ar unrhyw unigolyn a allai fod dan anfantais ariannol neu faterol, gan y bydd y	• Sefydlu darpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu newydd ledled y Fwrdeistref Sirol yn flaenorol • Cynnydd yng ngallu'r ALL i gefnogi disgyblion sydd ag anghenion dysgu ychwanegol • Effaith gadarnhaol sefydlu'r Dosbarth Cynnal Dysgu ar yr ysgol a chymunedau ehangach.

		ddarpariaeth newydd yn rhoi rhagor o gyfleoedd i blant fanteisio ar ddarpariaeth arbenigol cyfrwng Cymraeg.	
--	--	---	--

ADRAN 4 - ASESIAD EFFAITH AR GYDRADDOLDEB LLAWN

Dylech ddefnyddio'r wybodaeth a gasglwyd yn ystod y cam sgrinio i'ch cynorthwyo i nodi effeithiau negyddol / andwyol posibl a nodi'n glir pa grwpiau sy'n cael eu heffeithio.

- 4.a) O ran unrhyw effaith anghymesur / negyddol / andwyol y byddai'n bosibl i'r cynnig ei chael ar grŵp gwarchodedig, nodwch y camau fydd yn cael eu cymryd i leihau'r effaith yna ar gyfer pob grŵp sydd wedi'i nodi. **Atodwch gynllun gweithredu ar wahân os yw'r effeithiau'n rhai sylweddol.**

Does dim tystiolaeth i awgrymu y bydd y cynnig yn cael effaith anghymesur / negyddol / andwyol ar grŵp gwarchodedig.

- 4.b) Os yw ffyrdd o leihau'r effaith wedi cael eu nodi ond dydyn nhw ddim yn bosibl, esboniwch pam dydyn nhw ddim yn bosibl.

Does dim tystiolaeth i awgrymu y bydd y cynnig yn cael effaith anghymesur / negyddol / andwyol ar grŵp gwarchodedig.

- 4.c) Rhowch fanylion unrhyw ddata neu ymchwil sydd wedi arwain at eich rhesymeg, yn enwedig y ffynonellau wedi'u defnyddio i sefydlu demograffeg defnyddwyr gwasanaethau / aelodau o staff.

Does dim tystiolaeth i awgrymu y bydd y cynnig yn cael effaith anghymesur / negyddol / andwyol ar grŵp gwarchodedig.

- 4.d) Rhowch fanylion am sut gwnaethoch chi ymgysylltu â defnyddwyr gwasanaethau / aelodau o staff ar y cynigion a'r camau a gymerwyd i osgoi unrhyw effaith anghymesur ar grŵp gwarchodedig. Esboniwch sut rydych chi wedi defnyddio adborth i ddylanwadu ar eich penderfyniad.

Does dim tystiolaeth i awgrymu y bydd y cynnig yn cael effaith anghymesur / negyddol / andwyol ar grŵp gwarchodedig.

- 4.e) Ydych chi'n fodlon bod y broses ymgysylltu yn cydymffurfio â gofynion y Dyletswyddau Cydraddoldeb ac Economaidd-gymdeithasol Statudol?

Ydw ☒ Nac ydw ☐

ADRAN 5 – MONITRO AC ADOLYGU

5a) Amlinellwch isod sut y bydd y cynnig yn cael ei fonitro unwaith y bydd yn cael ei weithredu:

Bydd Gwasanaeth Mynediad a Chynhwysiant y Cyngor yn chwarae rhan lawn yn y broses o gefnogi'r pennaeth a'r corff llywodraethu i sefydlu darpariaeth Dosbarth Cynnal Dysgu trwy ei brosesau rheoli llinell a sicrhau ansawdd sefydledig sy'n ymwneud â rheoli'r darpariaethau yma. Yn unol â gofynion Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg a Deddf Addysg 1996, bydd yr ALL yn parhau i adolygu ei ddarpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu er mwyn sicrhau ei bod yn diwallu anghenion disgyblion yn RhCT sydd ag ADY.

Mae croeso i unigolion a phartïon sydd â diddordeb anfon eu sylwadau ysgrifenedig at:

Cyfarwyddwr Addysg a Gwasanaethau Cynhwysiant,

Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf, Tŷ

Trevithick

AbercynonCF45 4UQ

neu e-bostio: GweinydduAAA@rhondda-cynon-taf.gov.uk

Mae nifer o achlysuron ymgynghori wedi'u trefnu ar gyfer disgyblion, staff a'r Corff Llywodraethol ym mis Ionawr 2022. Bydd swyddogion Gwasanaeth Mynediad a Chynhwysiant y Cyngor yn monitro'r cynnig trwy gydol y broses ymgynghori a gweithredu.

5b) Erbyn pryd rhaid i chi adolygu gwerthusiad y cynnig?

Cyflwynir adroddiadau i'r Cabinet yn rheolaidd wrth i'r cynnig fynd yn ei flaen

5c) Pwy sy'n gyfrifol am fonitro ac adolygu'r cynnig?

Bydd swyddogion y Gwasanaeth Mynediad a Chynhwysiant yn monitro'r cynnig trwy gydol y cyfnod ymgynghori a gweithredu.

5d) Sut fydd y canlyniadau o'r broses fonitro'n cael eu defnyddio i ddatblgu cynigion yn y dyfodol?

Bydd y Gwasanaeth Mynediad a Chynhwysiant yn cynnal adolygiad 'Gwersi a Ddysgwyd' ar ddiwedd y cam gweithredu a bydd hyn yn bwydo i mewn i brosiectau yn y dyfodol fel bod pob prosiect yn gwella ac yn elwa ar y gwersi a ddysgwyd (cadarnhaol a negyddol) yn ystod prosiectau blaenorol.

ADRAN 6 - ADOLYGU

Yn rhan o'r broses Asesu Effaith rhaid cyflwyno pob cynnig sy'n dod o fewn y diffiniad o 'Benderfyniadau Allweddol' i'r Panel Adolygu. Mae swyddogion o bob rhan o Wasanaethau'r Cyngor yn rhan o'r panel yma ac mae'n gweithredu fel ffrind beirniadol cyn i'ch cynnig gael ei gwblhau a'i gyhoeddi ar gyfer cymeradwyaeth gan y Cabinet / Uwch Reolwyr y Cyngor.

Os yw'r cynnig yma'n cael ei ystyried yn Benderfyniad Allweddol anfonwch eich asesiad effaith at BusnesyCyngor@rhondda-cynon-taf.gov.uk fel bod modd trefnu Panel Adolygu i drafod eich cynnig. Mae dogfen ganllawiau Asesu Effaith ar Gydraddoldeb yn darparu rhagor o wybodaeth am beth yw Penderfyniad Allweddol.

Mae'n bwysig cadw cofnod o'r broses yma fel bod modd i chi ddangos sut rydych chi wedi ystyried cydraddoldeb a deilliannau economaidd-gymdeithasol. Sicrhewch eich bod chi'n diweddarau'r adrannau perthnasol isod:

Sylwadau Swyddogion y Panel Adolygu	Dyddiad Ystyried y Cynnig	Disgrifiad byr o unrhyw newidiadau a wnaed yn dilyn ystyriaethau gan Swyddogion y Panel Adolygu
		-
Sylwadau'r Adran Ymgynghori	Dyddiad Ystyried y Cynnig	Disgrifiad byr o unrhyw welliannau a wnaed yn dilyn yr ymgynghoriad

ADRAN 6 - CRYNODEB O'R EFFEITHIAU GAN Y CYNNIG

Nodwch grynodedb o'r asesiad effaith isod. Dylai'r crynodeb yma gael ei gynnwys yn adran cydraddoldeb ac effaith economaidd-gymdeithasol templed adroddiad y Cabinet. Dylai'r asesiad effaith gael ei gyhoeddi ochr yn ochr â'r adroddiad.

I grynhoi, mae'r Asesiad Effaith ar Gydraddoldeb yn nodi effeithiau cadarnhaol a niwtral, a does dim effeithiau negyddol ar y nodweddion gwarchodedig.

- Mae'r effaith ar oedran (yn enwedig disgyblion Cyfnod Allweddol 3/4 ag anghenion dysgu ychwanegol sylweddol) yn hynod gadarnhaol gan y byddan nhw'n cael y budd llawn o gael eu haddysgu mewn Dosbarth Cynnal Dysgu arbenigol cyfrwng Cymraeg wedi'i leoli mewn cyfleusterau gwyb sy'n addas ar gyfer yr 21ain Ganrif. Darparu model cynhwysol o ddarpariaeth arbenigol fydd yn cael ei gynnal gan ysgol prif ffrwd a fydd â'r modd i ddiwallu eu hanghenion sydd wedi'u nodi yn y gymuned leol.
- Bydd yr adeilad yn cydymffurfio'n llawn â Deddf Cydraddoldeb 2010 gan sicrhau na chaiff unrhyw ddisgybl, aelod o staff, rhiant / gwarcheidwad nac aelod o'r gymuned ehangach ei atal rhag manteisio'n llawn ar y cyfleusterau newydd.
- Bydd effaith gadarnhaol ar y Gymraeg wrth i'r cynnig geisio creu darpariaeth Dosbarth Cynnal Dysgu arbenigol cyfrwng Cymraeg, yn unol â gofynion Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018 i ddarparu system Anghenion Dysgu Ychwanegol ddwyieithog. Mae hefyd yn anelu at helpu i gyflawni blaenoriaethau strategol yng Nghynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg CBSRhCT.

Mae disgwyl y bydd disgyblion ym mhob Dosbarth Cynnal Dysgu yn cael cyfleoedd cynhwysiant prif ffrwd. Mae'r Dosbarthiadau Cynnal Dysgu yn rhan annatod o ethos yr ysgolion a'r teuluoedd ac mae'r disgyblion yn cael eu trin yn gyfartal gyda chyfoedion prif ffrwd. Bydd datblygu Dosbarthiadau Cynnal Dysgu cyfrwng Cymraeg yn sicrhau bod gan yr ALI Ddosbarth Cynnal Dysgu wedi'i leoli mewn amgylchedd addysgol hygyrch ac o ansawdd uchod sydd wedi elwa ar fuddsoddiad sylweddol yn rhan o Raglen Foderneiddio Ysgolion yr 21^{ain} Ganrif.

ADRAN 7 - AWDURDODI

Swyddog Arweiniol:

Enw: Lisa Carter

Swydd: Swyddog Cynhwysiant

Dyddiad: 01/12/21

Rwy'n argymhell bod y cynnig:

- Yn cael ei roi ar waith heb unrhyw newidiadau ☒
- Yn cael ei roi ar waith gan ystyried y camau lliniaru sydd wedi'u hamlinellu ☐
- Yn cael ei wrthod oherwydd effeithiau negyddol anghymesur y bydd y cynnig yn eu cael ar grwpiau gwarchodedig neu oherwydd anfantais economaidd-gymdeithasol ☐

Cymeradwyaeth y Pennaeth Gwasanaeth/Cyfarwyddwr:

Enw: Gaynor Davies

Swydd: Cyfarwyddwr Addysg a Gwasanaethau Cynhwysiant

Dyddiad: 01/12/21

Cyflwynwch yr asesiad effaith yma gydag unrhyw

Adroddiadau i'r Cabinet / Uwch Reolwyr y Cyngor.

Asesiad o'r Effaith ar y Gymuned

Caiff yr Asesiad yma o'r Effaith ar y Gymuned ei lunio yn unol â Chod Trefniadaeth Ysgolion – 2018 (011/2018). Mae i'w ddarllen ochr yn ochr â'r Ddogfen Ymgynghori, yr Asesiad o'r Effaith ar y Gymraeg a'r Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb, gan fod yr wybodaeth ym mhob dogfen yn gysylltiedig ac mae'r themâu ynddyn nhw'n drawsbynciol.

Mae Adran 2.3 o'r Cod Trefniadaeth Ysgolion – 2018 yn cyfeirio at newidiadau a reoleiddir i ysgol, sy'n cynnwys:

- Cyflwyno neu ddileu darpariaeth AAA neu unrhyw newid yn y math o ddarpariaeth o'r fath. Dyma lle mae'r ddarpariaeth mewn ysgol prif ffrwd ond mae'r disgyblion sy'n cael eu derbyn yn ychwanegol at rif derbyn yr ysgol. **Rhaid** bod y ddarpariaeth wedi'i chydabod gan yr awdurdod lleol fel un sydd ar gyfer disgyblion ag AAA;

Y cynnig yw cynnal newid a reoleiddir:

- Agor Dosbarth Cynnal Dysgu - Cyfnod Allweddol 3/4 newydd ar gyfer disgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) sylweddol yn Ysgol Garth Olwg.

Bydd ymgynghori ar y cynnig yma yn digwydd rhwng 10 Ionawr 2022 a 21 Chwefror 2022. Dosbarthwyd Dogfen Ymgynghori fanwl i'r holl randdeiliaid penodedig, mae'r Asesiad yma o'r Effaith ar y Gymuned yn atodiad i'r brif ddogfen yma. Bydd copïau'n cael eu hanfon i Lywodraeth Cymru, er mwyn cydymffurfio â chanllawiau'r ymgynghoriad a'r cyhoeddiad.

Cynnig:

Agor Dosbarth Cynnal Dysgu - Cyfnod Allweddol 3/4 newydd ar gyfer disgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) sylweddol yn Ysgol Garth Olwg.

Mae Rhondda Cynon Taf (RhCT) yn cynnig gwella'r ddarpariaeth Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) yn y Fwrdeistref Sirol trwy greu Dosbarth Cynnal Dysgu cyfrwng Cymraeg i gefnogi disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol (ADY) sylweddol.

Mae Cyngor Bwrdeistref Sirol RhCT yn cynnig creu Dosbarth Cynnal Dysgu Cyfnod Allweddol 3/4 ar gyfer disgyblion ag ADY sylweddol yn Ysgol Garth Olwg gan ddechrau ar 1 Medi 2022. Bydd y ddarpariaeth yn cynnwys 14 o ddisgyblion a bydd y penderfyniad i leoli disgyblion yn y Dosbarth Cynnal Dysgu'n cael ei wneud gan Baneli ADY yr Adran Mynediad a Chynhwysiant.

Effaith ar y Gymuned

Mae'r rhesymau dros ystyried y cynnig penodol yma wedi'u hamlinellu'n llawn yn y ddogfen ymgynghori fydd yn cael ei dosbarthu'n eang; mae'r ddogfen yma'n amlinellu'r cefndir i'r cynnig yn glir a pham mae hi wedi bod yn angenrheidiol i'w gyflwyno ar yr adeg yma.

Mae creu'r ddarpariaeth newydd yn cael ei ystyried yn gam cadarnhaol. Fydd y cynnig ddim yn cael unrhyw effaith sylweddol ar y cymunedau lleol gan y bydd mwy o blant lleol yn gallu cael mynediad at ddarpariaeth arbenigol yn eu cymuned leol. Bydd y Dosbarth Cynnal Dysgu yn gwneud defnydd effeithiol o unrhyw leoedd dros ben yn yr ysgol, ac yn creu adnodd a fydd o fudd i blant a phobl ifainc sy'n agored i niwed, yn ogystal â'u rhieni/cynhalwyr. Bydd y gwaith arfaethedig o sefydlu'r Dosbarth Cynnal Dysgu yn gwella gallu cyffredinol yr ysgol i ddiwallu amrywiaeth o anghenion, a hynny am y bydd rhagor o arbenigedd ym maes Anghenion Dysgu Ychwanegol o fewn yr ysgol.

Effaith ar Iechyd a Lles

Rydyn ni'n rhagweld y bydd y cynnig yn cael effaith gadarnhaol sylweddol ar iechyd a lles disgyblion ag ADY sylweddol sy'n mynychu darpariaeth Gymraeg gan y bydd yn gwella'r model cynhwysol cyfredol a ddarperir gan y garfan beripatetig cyfrwng Cymraeg arbenigol ac yn mynd i'r afael â'r bwlch presennol yn y ddarpariaeth.

'Tu allan i oriau ysgol' – Defnydd Presennol

Mae'r Ganolfan Dysgu Gydol Oes ar safle Ysgol Garth Olwg yn darparu cryn dipyn o gyfleusterau cymunedol a fydd dim effaith ar y rhain. Fydd dim effaith ar unrhyw wasanaethau sy'n cael eu darparu gan yr ysgol ar hyn o bryd ar gyfer rhieni, disgyblion a'r gymuned (fel clybiau brecwast, ar ôl ysgol a'r Urdd).

Goblygiadau Trafnidiaeth a Theithio

Byddai trafndiaeth yn cael ei darparu yn unol â Pholisi Teithio gan Ddisgyblion y Cyngor. Os caiff disgyblion eu derbyn i'r Dosbarth Cynnal Dysgu, mae'n bosibl y bydd angen iddyn nhw deithio allan o'r dalgylch.